

DARBININKAS

Vol. LXX, Nr. 44
Lapkričio - November 8, 1985

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Prezidentas Reagan dėl kongreso opozicijos atidėjo karo reikmenų pardavimą Jordanui iki kovo mėn., nebent Jordanas pradėtų tartis dėl taikos su Izraeliu anksčiau.

Sov. S-ga, pagaliau sutikdama JAV Europoj rakety išdėstymu, pasiūlė tuoj pat užšaldyti jos turimų vidutinės tolimos rakety skaičių Europoj. JAV šis siūlymas esąs nepriimtinas, nes tada Sov. S-ga turėtų rakety daugiau už JAV.

Maroko karalius Hassan II paskelbė vienašališkas kovų su Polisario partizanais pailiubas ir paprašė J. T. stebėti vakarinės Saharos gyventojų sausio mėn. įvyksiantį atsiklausimą dėl tos srities ateities.

Indijos min. pirmininkas Rajiv Gandhi ir Pakistano prezidentas Mohammad Zia ul-Haq susitarė pradėti pasitarimus pasienio saugumui pagerinti ir ūkiniam bendradarbiavimui paplėsti.

Jungtinės Tautos, minėdamas savo veiklos 40 m. sukaktį, nepajėgė susitarti dėl ta proga paskelbtinos deklaracijos, nes 21 arabų valstybė stengėsi, kad deklaracijoj būtų pareikštas susirūpinimas, jog paleistiniečių klausimas pasiliko neišspręstas.

Argentinos prezidentas Raul Alfonsin, norėdamas sulaukyti dešimtygių teroristinių veiksmaus įtariamus 6 karininkus ir 6 civilinius gyventojus, paskelbė 6 mėn. apsiąsties būklę ir juos areštavo, bet Argentinos teismas išaiškino, kad prezidentas neturėjęs teisės itarimuosius areštuoti.

Valst. sekr. Shultz lapkričio 4 ir 5 lankėsi Maskvoj ir tarėsi prezidento Reagan pasimatymo su gen. sekr. Gorbačiovu reikalais su Sov. S-gos užs. reik. Ministeriu Ševardnadze.

Filipinų ginkluotų pajėgų štabo viršininkas gen. Fidel V. Ramos pareiškė, kad galinčių kautynėse dalyvauti komunistų partizanų skaičius yra išaugęs iki 12,500 ir numato dar augti.

J. T. visumos susirinkime dalyvaujas Vatikano valst. sekr. kardinolas Agostino Casaroli, eidamas mišų laikyti Vatikano mišijoj, nukrito nuo laiptų ir turėjo būti operuotas.

JAV ir Vietnamas susitarė atlikti bendrus JAV B-52 bombonešio nukritimo vietos kasinėjimus, ieškant žuvusiųjų JAV karių lavonų.

Jordano karalius Hussein tarėsi su PL. Opimrininku Yasir Arafat dėl paleistiniečių vaidmens taikos derybose su Izraeliu. JAV ir Izraelis siekia, kad PLO, prieš pradėdamas pasitarimus, viešai deklaruotų savo pasitarimą J.T. tuo reikalu priimtoms rezoliucijom ir sutiktų su Izraelio buvimu, bet Arafat griežtai tokius reikalavimus atmetė ir pareiškė, kad be PLO jokios darybos dėl taikos Art. Rytuose nebus įmanomos.

Prezidentas Reagan yra numatęs regioninius konfliktus Afganistane, Angoloj, Kambodijoj, Etiopijoj ir Nikaragvoj padaryti pagrindine pasitarimų su Sov. S-gos gen. sekr. Gorbačiovu dalim.

Izraelio min. pirmininkas Shimon Peres esąs pasiūlęs Jordano karaliui Hussein bendrai valdyti Izraelio okupuotą vakarinį Jordano krantą ir pažadėjęs suteikti ten gyvenantiems paleistiniečiam autonomiją.

100,000 Londono gyventojų, siekdami priversti didžiąsias valstybes sustabdyti ginklavimosi lenkynes, surengė protesto eisena Londono gatvėm.

VERČIA BENDRADARBIAUTI SU SAUGUMU

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 66

(Tęsa iš praėito numerio)

Slapta susitinka viešbutyje
Nurodytą dieną apie 16 val. saugumietis jau vaikštinėjo netoli viešbučio. Man atėjus, pasakė, kad pokalbis vyks viešbučio antrame aukšte. Į viešbutį jis įėjo pirmas. Man liepė užėiti į nurodytą kambarį po keletos minučių, nes einančius kartu gali kas nors pastebėti. Susitikime saugumietis Vincas teiravosi, kas naujo, klausė, ar kam nors neįsipasakojau. Atsakiau, kad niekam. Itikinėčiau jam, kad sąžinė per visą tą laiką nedavė ramybės dėl to pasižadėjimo. Prašiau tą pasižadėjimą sunaikinti, bet saugumietis pasakė, kad jo neturįs ir kad neverta dėl to jaudintis.

Toliau Vincas pasakė, kad man belieka parašyti savo autobiografiją, pasirinkus kokį nors slapyvardį. Viską žadėjo išsiųsti į Maskvą ir niekas apie tai nesužinos.

"Darykit ką norit, bet daugiau ką nors rašyti atsisakau! Nusprendžiau, kad man su jumis nepakeliumi. Kam aš turiu kankintis dėl savo sąžinės priekaištų".

Saugumietis ėmė šaukti
"Tu tikrai kažkam viską išsi-pasakojai! Tikriausia kam nors iš kunigų! Jei taip, tai bus ir jiems ir tau blogai. Čia jau be kalėjimo nebeapsiešim. Juk tai paslapties išdavimas! Kaip iš tikrųjų yra? Svolaciau, tu kalbėk!" — piktai šaukė saugumietis.

Atsakiau, kad sąžinė neleidžia rašyti tai, kas priešinga mano įsitikinimams, kad mano autobiografiją jie ir taip gerai žino. Tada saugumietis dar labiau supykęs ėmė šaukti:

"Kiek aš dar su tavim čia terliuosiu ir aušinsiu burna?! Aš tau jau ne kartą sakiau, kad jei tu mums nedirbsi pagal pasižadėjimą, tai tavo likimas bus nepavydėtinas: būsi sunaikintas ar uždarytas į kalėjimą!"

Nusprendė parašyti autobiografiją

Šiame susitikime aš buvau išlaikytas vėl apie tris valandas. Jaučiausi nerviškai labai sukrėstas. Matydamas, kad gali blogai baigtis ir, norėdamas būti kunigu, nusprendžiau parašyti autobiografiją, pasirinkti slapyvardį, bet vykdyti negalvočiau.

Pagaliau parašiau autobiografiją. Tada saugumietis liepė pasirinkti slapyvardį. Kai ilgai nesugalvočiau, jis pats pasiūlė "Vytorio" slapyvardį. Saugumietis liepė parašyti raštiską pasižadėjimą, kuriame nurodoma, kad bet kokius pranešimus, skirtus saugumui, pasirašysiu "Vytorio" slapyvardžiu. Visa tai irgi reikėsi išlaikyti paslaptį. Susitikimo pabaigoje Vincas pareiškė, kad rugpjūčio 2 reikės susitikti Vilniuje. Dėvė namų adresą ir telefono numerį.

Vėl susitinka Vilniuje

Pasirinktą dieną anksti rytą išvažiavau iš Alytaus į Vilnių. Susitikom prie "Gintaro" viešbučio. Čia jis vėl pirmas įėjo į paskirtą kambarį.

Saugumietį Vincą domino mano laikysena. Klausinėjo apie mano pažintį su uoliais kunigais, jo vadinamais "ekstremistais". Teiravosi, ką aš girdėjau apie ekskunigą Starkų. Sidabra-vo parapijoje metusį kunigą pa-

reigas. Pastarąjį iškėlė kaip žmogų be veidmainystės, suradusį tikrąjį kelią. Tuo tarpu kun. A. Svarinską, kun. Sigitą Tamkevičių, kun. Juozą Zdebskį ir kt. apibūdino kaip tarybinės santvarkos šmeižikus.

Šis susitikimas užsitęsė apie dvi valandas. Išsiskiriant kelionės išlaidoms Vincas davė 25 rub., prieš tai liepęs parašyti, kad iš saugumo komiteto aš einamiesiems reikalams paėmiau nurodytą sumą pinigų. Matydamas mano nerimą dėl sutikimo bendradarbiauti, saugumietis dar liepė man atvažiuoti į Vilnių po savaitės, rugpjūčio 9.

Istojimas į seminariją garantuotas

Paskirtą dieną vėl išvažiavau į Vilnių. Man paskambinus, Vincas nurodė, kad pokalbis vyks netoli rašytojos Žemaitės paminklo esančiame viešbutyje.

Į nurodytą vietą įėjome kaip ir visais atvejais: jis pirmas, aš po kelių minučių. Klausinėjo apie daug ką. Įspėjo mane, kad būčiau atsargus Seminarijoje su kitais klierikais, kad kokių nors būdu neišduočiau apie bendradarbiavimą. Išsiskiriant vėl kelionės išlaidoms davė 10 rub. ir užtikrino, kad dabar mano įstojimas į seminariją esąs garan-

tuotas, kad nereikia graužtis — viskas būsį kuo geriausiai. Per pirmąsias Kalėdų atostogas žadėjo man paskambinti į namus. Ir vėl teksi susitikti, nes gali iškilti įvairių neišskumų.

Šis ketvirtasis susitikimas su saugumiečiu Vincu Vilniuje buvo paskutinis, į kurį ašėjau pagal žodinį iškvietaimą. Daugiau nėjau į panašius susitikimus ir ateityje nebeisau, nes tai nesiderina su klieriko sąžine.

Rugpjūčio 10 gavau telegramą, kad esu priimtas į Kauno Kunigų Seminariją. Niekas — nei iš kunigų, nei iš artimųjų nenutuokė, kokie sunkūs buvo "stojamieji egzaminai", privertę daryti sąžinės kompromisus.

Per pirmąsias Kalėdų atostogas, nesulaukęs mano skambučio, saugumietis Vincas paskambino man į namus. Bet, manęs neradęs, maniškiams prisistatė kaip geras mano draugas, kuriam aš turįs paskambinti.

Supratau, kas per "draugas" skambino. Nesulaukęs iš manęs skambučio per šias atostogas, stengėsi sugauti per kitas, bet vis neradavo namuose.

Geruoju tai nesibaigs

Tik antro kurso pabaigoje, per Velykų atostogas man pakė-

(nukelta į 2 psl.)

Pas Miuncheno kardinolą. Iš k. vysk. Antanas Deksnys, Hermanaitė, kardinolas J. Wetter, Barasaitė, vysk. Paulius Baltakis, OFM.

ARTĖJA JUNGTINIŲ TAUTŲ IŠBANDYMO DIENA

Per šešerius metus J.T. vengė kalbėti apie Sov. S-gos invaziją į Afganistaną, nes nenorėjo erzinti nuolatinio Saugumo tarybos nario. Jei kada ir buvo užsimenamas Afganistanas, tai tik buvo drįstama minėti svetimos kariuomenės buvimą Afganistane.

Bet pereitais metais J. T. Žmogaus teisių komisija nusprendė realiai pažūrėti į šį reikalą ir, nepaisydamą didelio Sov. S-gos ir jos satelitų priešinosi, priėmė rezoliuciją, reikalaujančią paskirti specialų įgaliotinį žmogaus teisių būklę Sov. S-gos okupuotam Afganistane ištirti.

43 narių komisija tokiu įgaliotiniu išrinko žymų Austrijos profesorius Felix Ermacora, kurio paruošius ankstyvesnius pranešimus apie žmogaus teisių būklę Pietų Afrikoj ir Čilėj Sov. S-ga be jokio rezervų labai išgyrė. Bet Ermacora pradėjus tirti žmogaus teises Afganistane, sovietai jį pradėjo vadinti naciū, tik, žinoma, tai neišgąsdino pro-

fesoriaus.

Negavęs iš sovietinio vasalo leidimo ištirti tą reikalą pėčiam Afganistane, prof. Ermacora aplankė afganų pabėgėlių stovyklas Pakistane ir aplausinėjo daugybę žmonių. Paruoštu savo pirmuoju pranešimu jis labai sunkiai apkaltino Sov. S-gą, bet šis jo pranešimas nerado jokio atgarsio nei J.T. nei media.

Bet šiais metais komisija nutarė pagirti prof. Ermacora už atliktą darbą ir pavedė jam paruošti antrą pranešimą ir įteikti jį J.T. visumos susirinkimui lapkričio mėn.

Pagal slaptas Valst. departamento žinias antrasis pranešimas esąs dar griežtesnis už pirmąjį ir apkaltinsiąs Sov. S-gą už genocidą Afganistane. Profesorius aplankęs sužeistuosius lietuvines ir įsitikinęs, kad sovietai naudoja naujus ir baisius ginklus prieš civilinius gyventojus, kad jis naikina jų etnišią socialinę struktūrą, kad privertę visą ketvirtą krašto gyven-

VYSKUPO VIEŠNAGĖS

Vyskupo Pauliaus Baltakio, OFM, kelionės Vokietijoje ir jo viešnagė Romoje.

Kaip buvome Darbininke rašę, vysk. Paulius Baltakis, OFM, buvo pakviestas dalyvauti Augsburgio miesto 2000 metų sukakties iškilmėse. Ta proga jis aplankė ir lietuviškas kolonijas, susitiko su lietuvišiais kunigais. Apsilankė ir pas vokiečių vyskupus, kalbėjosi įvairiais lietuviškos pastoracijos reikalais.

Darbininko redaktorius apsilankė kukliame vienuoliškame vyskupo kambarelyje ir pasiiformavo apie jo keliones. Su jomis čia ir supažindiname mūsų skaitytojus.

Augsburgo miesto iškilmėse

Vysk. P. Baltakis, OFM, iš New Yorko išskrido rugsėjo 28. Miuncheną pasiekė rugsėjo 29. Aerodrome jį pasitiko vysk. A. Deksnys su prel. Paulium Jatuliu.

Po pietų tuoj išvyko į Augsburgą, kur buvo iškilmingos pamaldos Augsburgio miesto 2000 metų sukakties proga. Kartu buvo ir jų katedros šventinimo šventė.

Augsburgo vyskupas Stemple yra didelis lietuvių draugas. Jis išlaiko vysk. A. Deksnio įstaigą Bad Worishofene.

Mišias koncelebravo bent keli vyskupai. Vysk. P. Baltakį Augsburgio vyskupas pasisodino šalia savęs, tuo ypatingai pagerbdamas svečią iš Amerikos.

Pas Miuncheno ir Memmingeno lietuvius

Rugsėjo 30 vysk. P. Baltakis, OFM, aplankė dvi lietuviškas kolonijas Memmingeną ir Miuncheną. Pamaldos Memmingene buvo 10 val., o Miunchene — 5 v. popiet.

Abi šias kolonijas aptarnauja kun. A. Bunga. Jis buvo vokiečių parapijos klebonas. Išėjęs į pensiją, dabar apsigyveno

Memmingene ir atsidėjo lietuvių pastoracijai.

Memmingene gyvena apie 160 šeimų. Dalis jų yra mišrių. Vyskupo apsilankymo proga į pamaldas atėjo kokia šimtinė. Apsilankė ir evangelikai, nes ten ir katalikai ir evangelikai gerai sugyvena. Po pamaldų buvo ir priėmimai, susitikimai su vietos lietuvišiais.

Memmingene buvo vienas priėmimas tik vokiečiam, kurie yra lietuvių draugai. Ten dalyvavo ir sesuo vienuolė M. Baumann, kuri yra įkūrusi Nijolės būrelį. Šio būrelio nariai meldžiasi už lietuviškus kalinius, remia visus lietuviškus leidinius, selpia Suvalkų trikampio lietuvius, jiems yra pasiuntę 500 siuntinių.

Miunchene veikia net lituanistinė mokykla, vaikų darželis. Ten buvo ir kultūrinė programa su tautiniais šokiais.

Lanko Miuncheno kardinolą

Spalio 1 buvo vyskupo pasikalbėjimas su Laisvosios Europos radijo korespondentais. Pasikalbėjimas buvo perduotas į Lietuvą.

Tą pačią dieną lietuvių delegacija apsilankė pas Miuncheno kardinolą Wetter. Kartu su vysk. P. Baltakiu, OFM, delegacijoje buvo vysk. A. Deksnys, prel. P. Jatulis, kun. A. Bunga ir dvi mergaitės su tautiniais drabužiais — Hermanaitė ir Barasaitė.

Kardinolas labai nuoširdžiai priėmė lietuvius, juos pavažiavo ir išnešant vysk. P. Baltakiui dar padavė vokelį, kuriame buvo 5,000 DM.

Lietuviai kardinolui įteikė dovanų — gražią didelę dekoratyvinę žvakę su Aušros Vartų paveikslu, su atitinkamais įrašais.

Pas Stuttgardo lietuvius

Spalio 2 išvyko į Stuttgartą, kur gyvena kun. K. Senkus ir aptarnauja ten esančius lietuvius. Apylinkėse gyvena apie 30 - 40 šeimų.

Spalio 3 su kun. K. Senkum aplankė Stuttgardo - Rottenburgo vyskupijos kuriją. Paties vyskupo nebuvo. Juos priėmė užsieniečių reikalams berlynietis kunigas Adams, pats buvęs rusų nelaisvėje. Labai gerai atjaučia lietuvių padėtį, gerai kalba angliškai ir prašė siųsti visą informacinę medžiagą.

Tą pačią dieną su kun. B. Liubinu aplankė Speyerio vyskupą Schlemback, kuris labai gerai susipažinęs su Lietuvos padėtimi, yra studijavęs su vysk. P. Ramanausku. Šiam vokiečių vyskupui nunešė atviruką, kur buvo pavaizduotas vysk. P. Ramanauskas su kalinio drabužiais. Kun. B. Liubinas dar į vokiečių kalbą išvertė visą vysk. P. Ramanausko gyvenimo aprašymą. Draugiškoje nuotaike pasikalbėjo gerą valandą. (p.j.)

(Bus daugiau)

kenkti pranešimo objektyvumui, jokių informacijų profesoriui Ermacora nedavė.

Tad netrukus pirmą kartą J.T. istorijoje visumos susirinkimas, iki šiol buvęs taip jautrus sovietinėm manipuliacijom, bus priverstas nagrinėti autoritetinę pranešimą, apkaltinantį Sov. S-gą genocidu.

PREMIJA A. TAŠKŪNUI

Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos premija visuomenės veikėjui, išskirtinai pasižymėjusiam lietuviškos ir krikščioniškos idealų skiepijimu ir platinimu, šiais metais yra paskirta Austrilijoje gyvenančiam Algimantui Taškūnui.

Algimantas Taškūnas yra Tasmanijos universiteto lektorius, pabaltiečių žurnalo anglų kalba "Baltic News" redaktorius, savo visuomenine veikla pasireiškiantis tiek lietuvių, tiek kitataučių supažindinančių kitataučių su Lietuva ir jos dabartinėmis

problemomis.

Algimantas Taškūnas yra suorganizavęs "Belaisvių Bičiulių" krikščionių ekumeninę draugiją, kurios nariai meldžiasi už sąžinės kalinius Sovietų Sąjungoje, jiems rašo laiškus, supažindina visuomenę su jų likimu, reikalauja jų išlaisvinimo. "Belaisvių Draugija" dabar jau turi savo skyrius ne tik visoje Australijoje, bet taip pat Naujojoje Zelandijoje, Didžiojoje Britanijoje, Suomijoje, ne, kai kuriuose Afrikos kraštuose. Draugija daug pasitaravo lietuvių sąžinės belaisvių tragisko likimo iškėlimui.

DARBININKA 70 METŲ SUKAKTIES SVEIKINA PROGA

Kalbame apie spaudos draudimą pereinamam šimtmečiui ir kaip lietuviams gulėdavo spaudos draudimas.

Kalbame apie šių dienų spaudos draudimą ir kaip vėl lietuvių tėvynėje herojiškai aukojasi dėl spausdinto žodžio tiesos ir laisvės.

Kodėl laikraštis toks svarbus žmonėms, tautoms, valstybėms, organizacijoms? Kodėl laikraščiai vieni pačių jaunystę pritrūsta oro ir uždūsta, o kiti sulaukia žilos senatvės?

Atsakant į pirmąjį klausimą, tenka pastebėti, kad laikraštis yra žmonių akys, ausys, smegenys, kuris girdi, jis yra žmonių mintys ir jausmai. Laikraštis papildoma ir praturtina žmonių gyvenimą, nurodė kelią ir pažymis gairėmis. Laikraštis jungia žmones, stiprina jų ryšius. Ir tik tas laikraštis, kuris yra reikalingas ir būtinas žmonėms išlieka toli, kol pati bendruomenė yra gyva.

Laikraštis yra gyvas organizmas, gaunąs gyvybės savybę iš bendruomenės, kuriai jis tarnauja ir kurį toji bendruomenė įpareigoja atlikti minėtas funkcijas, matyti ir pramatyti, girdėti ir įspėti, mąstyti ir patarti, išklausti ir vadovauti. Be to bendruomenė prašo dalintis džiaugsmu, laimėjimais, prašo paguodos liūdesy, kartu švęsti šventes... Laikraščio redaktoriai ir bendradarbiai negali būti atitrūkę nuo bendruomenės. Jie turi kalbėti tų žmonių kalba, kuriems jie tarnauja, turi būti jiems patarimais. Pasitikėjimo ir meilės ryšiai užtikrina laikraščio atitartį.

Kad Darbininkas švęsdavimą 70 metų sukaktį, yra ženkli, jog jis ištikimai vykdo savo uždavinį: teikia sukaktį, yra informacijos, sklaidžia krikščionišką — tautinę mintį, jungia lietuvius bendradarbiams, išvaido skirtingiems uždaviniams ir yra pavergtas tautos balsas.

Sveikindamas Darbininką šios brandžios sukakties proga bei reikšdamas nuosirdžią padėką redaktoriams ir bendradarbiams ir leidėjams, linkiu dar ilgus metus tarnauti lietuvių tautai ir Bažnyčiai.

Su gilia pagarba

PAULIUS A. BALTAKIS, O.F.M.
Vyskupas Lietuviams Katalikams už Lietuvos ribų

Savaitės įvykiai

Spalio 24 Missisipi upės Belle Chasse uoste pasikartoję į Simo Kudirkos dramą panašūs įvykiai. Tą dieną iš į uostą plaukiančio sovietų prekybinio Maršal Kanev laivo nušoko sovietų jūrininkas ir išplaukė į krantą. Kur jį sugavo pasienio sargybiniai ir laivą siekė grąžinti į sovietų laivą, bet jūrininkai pavyko ir antrą kartą nušokti ir išplaukti į krantą. Šį kartą bent keli sovietų jūrininkai privertė bėgli grįžti į laivą. Išsikūš valst. departamentas pareikalavo, kad jo atstovai būtų leista netrukdomai pasikalbėti su bėgliais. Sovietai su tuo sutiko, o jūrininkas Miroslav Madvid nutarė grįžti į Sov. S-gą.

Tanzanijos prezidentas Julius K. Nyerere, valdęs kraštą nuo valstybės įstaidymo pradžios, atsistatydino. Jo vieton buvo išrinktas vienintelis kraštą visą laiką valdžiusios partijos kandidatas Ali Hassan Mwinyi.

Afganistano vyriausybės radijas paskelbė, kad partizanų paleista raketa pataikė į Herat miesto mečetę ir užmušė 14 ir sužeidė 78 žmones.

Sov. S-ga pasiūlė sustabdyti centrinio Sibiro radaro įrengimų statybą, jei JAV atsakys sumoderninti savo radarą

Įrengimus Britanijoje ir Grenlandijos saloje. JAV mano, kad sovietų Abalakovo radaro stotis yra ankstyvas atskrendančių raketų įspėjimo stotis, kurių statymas buvo draudžiamas pagal 1972 sudarytą priešbalistinių raketų sutartį.

Naujojoje Zelandijoje padeda kilti įtampa tarp kraštą valdančių europiečių kilmės gyventojų ir salos autochtonų. Maori genties gyventojai, kurie sudaro tik 12 proc. krašto gyventojų ir yra diskriminuojami.

Speliojama, kad sovietai išleis fiziko Andrei D. Sacharovo žmoną Jeleną Bonner gydytis į užsienį. JAV, neturėdamos tuo reikalu jokių konkrečių įrodymų, sovietų žygį sveikina ir kartu reikalauja, kad ir paties Sacharovo tremtis būtų nutraukta ir kad jam būtų leista laisvai gyventi.

Portugalijos prezidentas Antonio Ramalho Eanes pavedė parlamentą rinkimus laimėjusios socialdemokratų (dešinėsios) partijos vadui Anibal Cavaco Silva sudaryti ministrų kabinetą.

Kanados Quebeco provincijos arkivyskupas ir Kanados primas kardinolas Maurice Roy mirė ilgai sirgęs ir sulaukęs 80 m.

Spauda yra pats svarbiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją savo auka!

Spaudos konferencijoje Washingtone iš k. Antanas Mažeika — koalicijos konstitucinėms teisėms ir saugumui ginti pirmininkas, generolas, dabar anglikonų kunigas, John B. Medaris ir estų Tautinės tarybos narė Mari-Ann Rikken. Visi reikalavo, kad kongresinės komisijos tyrinėtų nelemtą OSI veiklą.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

las ragelį Vincas klausė, kodėl aš jam nepaskambins. Atsakiau jo nepažįstas ir nenorįs turėti su juo jokių reikalų. Saugumietis pagrasino, kad tai geruoju nesibaigsią. Tada aš padėjau ragelį, nesileisdamas į jokias kalbas.

Iškvietė pas tarytoją

1980 gegužės 27 gavau oficialų pranešimą iš Vilniaus valstybinio saugumo. Jame buvo nurodyta, kad esu kviečiamas liudininku gegužės 28 d. 10 val. pas tarytoją Balčiūną.

Dideliu mano nustebimu saugumo rūmuose vėl pasirodė saugumietis Vincas, o ne tarytojas Balčiūnas. Aš tuoj pareiškiau:

„Esu iškvietas ne pas jus, o pas tarytoją Balčiūną. Ko čia jūs atėjote? — paklausiau jį.

Saugumietis ruošiasi

„Tu ką, snarglius kopūsi! Ne-nori jau pažinti mane?! Spejai jau pamiršti tai, ką buvai pažadėjęs Alytuje! Nurodinėjai čia man, piemuo! Kalbėsi su manimi ir su tarytoju Balčiūnu.“

„Prašu nesikolioti. Jei koliositės, su jumis nekalbėsiau!“

„Žiūrėk, kaip tave išauklėjo visokie svarininkai ir tamkeivičiai. Tu jau pasidarei labai didelis ponas ir nenori išviskai su mumis kalbėtis.“ — ironizavo saugumietis.

Pakvieta vyresnį pareigūną

Matydamas, kad aš nenoriu su juo kalbėtis, pykstu, Vincas telefonu pakvietė kitą, pavarde nepasakiusį saugumietį, matyt vyresnį pareigūną.

Pastarasis atsinešė kažkokių popierių, turbūt mano bylą, ir pradėjo vardinėti Seminarijoje padarytus „nusikaltimus“, kad aš šv. Juozapo dieną 14 min. skaičiau savo kurso referatą apie Rūpintojį ir Vyčį.

Supratau, kad kurse ne aš viena buvau užverbuotas, dar kažkas yra, kuris uoliai informuoja saugumo organus.

Kaltina už laiškus kaliniams

Antras — kad parašiau politiniam kaliniams laiškus. Iš dešimties kaliniams parašytų laišku tik viena Nijole Sadūnaitė gavo, nes ji buvo jau tremtyje. Visi kiti buvo sulaukiję saugumo. Ypač saugumiečiams nepatiko Velykinis pasveikinimas:

„Mielas broli (sese) Kristuje, Kristaus kryžiaus istorija nesibaigia Jo mirtimi. Pro kapą turime žiūrėti ir galvoti apie galutinę pergalę ir kryžiaus triumfą“ (Sv. Velykos, 1979 m.).

Perskaitęs laiškus, adresuotą Viktorui Petkui, nepažįstamas saugumietis paklausė, dėl ko aš jam rašiau sveikinimą. Juk jis man nėra joks giminė. Atsakiau, kad jis man dvasios broli ir kad kataliko pareiga susišlpti kalinį maistu, drabužiu ar bent laišku.

„Tu negalvok, kad mes esame kvaili ir nesuprantame, kas yra toje religinėje mintyje paslėpta. Kokios, po velnių, tu pergalės ir triumfo linki tam „banditui“! — nervinosi saugumietis. Ir, kiek galėdamas, saugumietis juodino Viktorą Petkų, Petrą Paulaitį. Kai bandžiau jam prieštarauti, liepė man nutilti. Panašiai ir mano tėvą išvardino „banditu“. Sakė, kad ir aš jų pėdomis seku.

Ar atnešdavo į seminariją pagrindinio spaudos?

Po to jėgo tarytojas Balčiūnas. Jį domino klausimai: ar aš pažįstas Anastazą Janulį, ar jis neatvežtas į Seminariją pagrindinės spaudos? Atsakiau, kad artimai nepažįstu, tik girdėjęs apie jį, ir kad į Seminariją niekada jis nieko nebuvo atvežęs.

Tarytojas pyko, grasino baudžiamuoju straipsniu už melagingus parodymus. Tvirtino, kad Janulis prisipažinęs, jog man į Seminariją atvežė davęs pogrindinio leidinį. Viską paneigiau.

Tarymas užtruko vieną valandą. Tarytojiui Balčiūnui reikalaujant ir gasdinant išmetimu iš seminarijos, po tarymo protokolui pasirašiau.

Saugumiečiai vėl „auklėja“

Jam išėjus, vėl „auklėjo“ saugumiečiai. Teiravosi, kas daugiau per spalio šventes himno metu sėdėjo. Atsakiau, kad nemačiau. Klausė, ko važiavęs pas kun. Alfonsą Svarinską ir S. Tamkevičių, ką ten kalbėjomės. Atsakiau, kad čia mano sąžinės reikalas.

Tada vienas iš jų ėmė šaukti, kad tokiems, kaip aš nevieta Seminarijoje, nes tai ir bręsta tokie, kaip Svarinskas. Tamkevičius. Liepė man rašyti pašiakinimą dėl visų tų „nusikaltimų“, padarytų Seminarijoje per tris metus. Rašyti kategoriškai atsisakiau, nes nelaikiau tai nusikaltimais.

Išsiskiriant pasakė, jog būsią blogai, jei nevykdysiu tai, ką pažadėjau. Ir jei toliau save taip vesiu, teks palikti Seminariją. Sakė, kad vasarą teksią dar susitikti.

Saugumas norėjo įbauginti

Iš viso tą dieną saugumo rūmuose buvau išlaikytas penkis valandas. Pagrindinis išsiskiriant tikslas ne tiek įbauginti dėl Janulio bylos, kiek įbauginti mane. Mane „auklėjo“ tarytojas Balčiūnas ir dar keturi saugumiečiai.

Jums viršininke, ir visiems saugumo darbuotojams noriu priminti SNO Visuotines žmogaus teisių deklaracijos, priimtos 1948 m. gruodžio 10 d., 12 ir 20 straipsnius, kuriuos pažeidė saugumietis Vincas Platinskas bei kiti jūsų darbuotojai:

Negalima kesintis į kito gyvenimą

12 straipsnis skelbia, kad „negalima savavališkai kištis į nė vieno žmogaus asmeninį ir jo šeimos gyvenimą, negalima kečintis į korespondencijos reputaciją arba į jo garbę ir reputaciją. Kiekvienas žmogus turi teisę, kad įstatymas jį saugotų nuo tokio kišimosi arba tokių pasikešininimų“.

20 straipsnio 2-oje dalyje skelbiama: „Niekas negali būti verčiamas stoti į kokią nors organizaciją“.

Prašau ir reikalauju

Baigdamas šį atvirą laišką jums, Viršininke, prašau ir reikalauju:

1. 1977 m. birželio mėn. parašytą mano pasižadėjimą bendradarbiauti su valstybės saugumo organais laikyti negaliojančiu, nes buvo panaudota moralinė prievarta.

2. nešantažuoti ir neversti bendradarbiauti su saugumu jaunuolių, trokštančių būti kunigais.

3. leisti Lietuvos vyskupijos valdytojams ir Seminarijos vadovybei laisvai, nepriklausomai nuo Religijos reikalų įgaliotinio, spręsti apie kandidatų į kunigus tinkamumą.

4. palikti visiškos laisvės kiekvienos vyskupijos vyskupui ar valdytojiui laisvai paskirti ar iškelti kunigą į bet kurią parapiją.

Kreipdamasis į jus, remiuosi LTSR Konstitucijos 47 straipsniu, kuris leidžia pateikti valstybės organams pasiūlymus, kritikuoti trūkumus.

Kiauklių klebonas kun. Rokas Puzonas

Kiaukliai
1984.XII.25

— Dr. Vytautas Dambra, Venecuelos lietuvių veikėjas, rengia arkivysk. Teofilio Matulionio monografijos „Nemarus mirtingasis“ ispanišką vertimą. Monografijos autorius — kun. Pranas Gaidis, išleido Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija. Dr. V. Dambra praėjusiais metais ispaniškai parengė šv. Kazimiero biografiją, kuri Venecueloje ir kitur buvo platinama kazimierinių metų proga.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Lerkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 399-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtinai atvejuais 516 757-2671. New Yorko ofiso L.Mo patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2611.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJ, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliškų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, medaus, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, Newark office: 425 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telefon. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidojimas. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

KENFIELD FUNERAL HOMES — Beach Memorial Chapel, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706. 813 360 - 5577. Pasadena Memorial Chapel, 200 Pasadena Ave. S., St. Petersburg, FL 33707. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLENT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Tel. 847-2323 (namų telefon. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. 821 - 6440. Saie vestuvės ir kt. pramogos. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telefon. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas piktai ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, aukšą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA „AUŠRA“. WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — „Lietuvos Atsiminimai“, ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmd. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

LIETUVIŠKI STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MUSU VIENIENITE VIETA — GAUSI PARODU SALE

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius, Vedejas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieminamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privačias kabinas Jakaica ir šeštadienio. atidarytas kasdien.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

J LIETUVĖJ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTEŽEMIS
JOKIO EKSTRA VOKESIS UŽ PATARAVIMĀ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m. 1951 m. sujungė AMERIKA. LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-numerata metams \$15.00 • Straipsniai ir korespondencijos redakcija laisvai sero nuolatine • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už atsiliepimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Jaunųjų šuoliai

Kultūros Židinyje Brooklyne svečiavosi Toronto tautinių šokių ansamblis Gintaras. Lapkričio 2 Laisvės Žiburio rudens koncerte ansamblis atliko gražių programą, kuri dar ilgai bus prisiminta. Koncertas sutraukė daug jaunimo. Sakoma, kad jaunimas vengia lietuviškų šalių, kad nesidomi lietuviška veikla. Čia buvo priešingai, — buvo pilna lietuviško jaunimo!

Ir kodėl čia susirinko daug jaunimo? Todėl, kad programą atliko jaunimas, kad ta programa buvo verta dėmesio ir pakili. Tai ir sutraukė jaunuosius ateiti ir pasidžiaugti sava lietuviška seima.

Toronto Gintaras Kultūros Židinyje mus maloniai nuteikė bent keliais atžvilgiais. Pirmiausia — visiems malonu matyti gražių jaunimą. Tai savaime kelte kelia visus, kažkaip nuskaidrina ir vyresnius. Štai ateina jaunosios pajėgos ir vėl praeis mūsų tautinę kultūrinę veiklą!

Svečiai tikrai pakiliai atliko savo programą. Jie nesigailėjo darbo, kad pasiektų forminio ryškumo, forminio lankstumo. Kaip greitai keitėsi šokiai, kaip sukosi poros, atėjo ir išėjo jų jaunos gretos, palydėti muzikos, savo orkestro.

Ir savo daina atsirėmė į lietuviškas dainos tradicijas. Čia buvo liaudies dainos ir lietuviška konservatyvi estradinė muzika.

Džiugino ir jų didelė gausa. Čia buvo atvykę vyresnieji to ansamblio nariai, iš viso apie 50 asmenų. Jaunesnieji pasiliko Toronte. Įjungdami jaunuosius, pažadu juos pripratinti prie ansamblio tradicijų, labiau pakeičia forminį atbaigimą, nes jaunesnieji turi progos pasisavinti vyresniųjų techninius savumus.

Džiugino mus ir jų jauni vadovai, kiti net Kanadoje gimę. Jie neišsibarstė, bet atėjo į ansamblį ir čia nuoširdžiai kultūruoja lietuvišką meną.

Džiugino ir jų apimtis — dainuoja, šoka ir groja. Viskas lanksčiai surepetuota, kad būtų žiūrovui lengviau sekti ir pasidžiaugti jų trūsio vaisiais.

Žiūrovai nesigailėjo plojimų — nuoširdžiai juos sutiko ir palydėjo. Tos paramos ir pripažinimo ansamblis labai reikalingas. Tai skatina juos dirbti, nes yra pastebėti ir įvertinti.

Kad ansamblis galėtų augti, reikia sudaryti sąlygas jam keliauti su gastrolėmis. Koncertai pakelia ansamblio nuotaiką ir lygį. Čia New Yorke didesnius koncertus surengė tik Laisvės Žiburys. Romas Kezys, Laisvės Žiburio vedėjas, mano, kad kur kas svarbiau išjudinti jaunimą ir visus žmones, negu pasidaryti didelį pelną. Ne pelno tikslams rizikuojama ir pakviečiami dideli vienetai. Tai sukelia nemažą entuziazmą ir vietinei publikai ir ansamblui.

Todėl raginam ir kitas lietuviškas kolonijas pasikviesti Gintarą ir kitus ansamblius. Ir New Yorke Tryptinis gali keliauti į kitus miestus ir ten atlikti spalvingas programas. Tai tikrai teigiamai atsilieps į mūsų kultūrinį gyvenimą.

-o-

Gintarui linkime ir toliau keliauti ir taip pakiliai puoselėti lietuvišką tautinį šokį, dainą, muziką. Telkite į savo gretas kuo daugiau jaunimo, nes tokie ansambliai yra ir liuanistinės mokyklos. Čia išmokstama labai daug, svarbiausia — jaunimas įsijungia į lietuvišką bendruomenę, pratinasi prie lietuviškos veiklos.

Grakštūs jaunimo šuoliai! Jie pasiliks mūsų atmintyse. Tai turi ir mus paskatinti daugiau dėmesio skirti mūsų jaunimui, su meile jį visur kvieisti ir įjungti į visuomeninius darbus.

Sėkmės mūsų jaunimui, kuris puoselėja lietuvišką tautinę kultūrą!

Vargonininkų - Muzikų Sąjungos 54-tasis seimas įvyko rugsėjo 2 Švč. Mergelės Marijos gimimo lietuvių parapijoje, Chicagoje.

VARGONININKŲ - MUZIKŲ SEIMAS CHICAGOJE

JUOZAS STANKŪNAS

ninkas muzikas A. Giedraitis. Jis visus pasveikino ir kvietė kooperuoti, rimtai apsvaistyti visus programoje numatytus klausimus.

Seima sveikino

Parapijos klebonas A. Zakaruskas, seimą sveikindamas, pareiškė, kad šioje parapijoje vargonininkai yra išvystę gražią muzikinę veiklą, ir ši veikla yra labai svarbi parapijos gyvenime.

Į seimą atsilankęs vysk. P. Baltakis, OFM, pasidžiugė, kad palengva grįžta chorai į bažnyčią ir ateityje turės didesnę vaidmenį liturginiame giedojime. Vyskupas prašė 1987 ne rengti Dainų šventės, nes tais metais bus minimas Lietuvos krikšto jubiliejus. Chorai bus kviečiami toje šventėje dalyvauti ir atlikti muzikinę programą.

Darbo posėdis

Seimui pirmininkauti pakvietė.

Seimo pamaldos
Seimas pradėtas mišiomis, kurias aukėjo tos parapijos klebonas kun. Antanas Zakaruskas ir ta proga pasakė pamokslą, išskeldamas Vargonininkų sąjungos didelę svarbą liturginiam giedojimui.

Mišių metu giedotos visiems gerai žinomos giesmės, G. Mažeikienės solo atliko G. Gudauskienės — Viešpaties pasaulis, o Al. Giedraitienė — A. Vanagaičio — Sveika Marija. Abi solistės dar pagiedojo duetą — Immaculata, autorius nežinomas. Vargonais palydėjo tos parapijos vargonininkas Kazys Skaisgirys. Solisčių giedojimas bei vargonų palyda buvo gerose proporcijose ir skambėjo efektingai.

Seimo posėdis

Po pamaldų visi rinkosi į parapijos salę, kur užkandę pradėjo seimą.

Atidarymo žodį tarė Sąjungos centro valdybos ilgametis pirmi-

muziką Antaną Liną, vietos parapijos choro dirigentą, sekretoriauti — jaunimo atstovę Rasą Šolūnaitę - Paskočiemiene.

Pirmininko surašyta programa buvo priimta su papildymais. Įrašyta, kad būtų svarstomi VII dainų šventės reikalai, kad būtų paskelbti muzikų bei muzikos darbuotojų suvažiavimo Clevelande nutarimai.

Seimo paskaitos

Šiame seime buvo dvi paskaitos Juozas Kreivėnas savo paskaitą skaitė anksčiau negu buvo numatyta. Skaitė ją prieš valdybos pranešimus. Jis analizavo išvystę muzikinę veiklą, kaip toje veikloje lietuviai vargonininkai yra atlikę svarbų vaidmenį.

Paminėjo, kad praityje kuniagai nemažai prisidėjo prie choro gyvavimo, dabar tas dėmesys esąs sumažėjęs, dėl to ir sumenکو bažnytinis giedojimas.

Didelę skriaudą padarė, kai vargonininkus profesionalus pakeitė mėgėjais, asmenimis, kurie vos moka pianinu skambinti. Tie asmenys nieko nenusimano apie bažnytinės - liturginės muzikos dvasią, charakterį bei rimtį. Į bažnyčią įsikverbė labai menka muzika ir menkos giesmės. Tai atsiliepi ir j dainų šventes, jų meninį lygį. Reikia pakelti tų dainų švenčių programos lygį, būtinai reikia įjungti Naujalia, Šimkaus ir Gruodžio dainų. Reikia duoti daugiau laiko pasiruošimui, tada pagerės chorų lygis, choriškai dainas geriau pasisavins ir laisviau dainuos.

Prelegentas pabrėžė, kad Lietuvių Bendruomenė nesirūpina chorų klestėjimu. Kai jiems reikia, tuos chorus sukveičia į dainų šventes ir iš tų švenčių dar gauna gražaus pelno.

Tie chorai, kurie dar gyvuoja, gyvuoja tik chorvedžių ir pasišventusių choristų dėka.

Prelegento paskaitą seimo dalyviai palydėjo gausiais plojimai.

Clevelando nutarimai

Vėliau A. Bielskus perskaitė Clevelande pavasarį įvykusio muzikų suvažiavimo protokolą. Pasirodė, kad ten padaryti nutarimai buvo apgalvoti, verti vitų dėmesio, nes tie nutarimai nori pakelti ateinančių Dainų švenčių orumą ir išlaikyti muzikos sąjungos autoritetą.

Muzikinė komisija

Tuoju buvo pasisakyta, kad reikia įkurti muzikinę komisiją.

Seimas sumanymą patvirtino ir tuoj į tokią muzikinę komisiją išrinko: K. Skaisgirį, J. Kreivėnė, R. Klioniene, V. Ralį ir D. Viskontienę.

Pirmieji du kandidatai buvo išrinkti balsų dauguma, nes jie savo rankose turi du svarbius šaltinius, — pirmasis perėmė tvarkyti prof. J. Žilėvičiaus Muzikologijos archyvą, antrasis yra lietuviškos muzikos bibliotekos direktorius. Tą medžiagą pats J. Kreivėnas surinko ir, pavyzdinčiai sutvarkęs, padovanojo Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui. Biblioteka patalpinta Jaunimo Centre Chicagoje.

Šios abi institucijos yra sutekusios labai daug muzikinės literatūros. Tai komisijai nebus problemų sudaryti dainų šventės repertuarus.

Sąjungos pavadinimas

Clevelande jaunimo tarpe kilo bruzdėjimas prieš Vargonininkų Sąjungą ir galvojo kurti naują Muzikos draugiją. Seimui šia proga reikėjo tą klausimą išspręsti. Kilo karšti ginčai, susidarė dvi nuomonės, vieni sakė, kad reikia palikti seną pavadinimą, o kiti — pakeisti, pavadinti Šiaurės Amerikos Lietuvių Muzikų Sąjunga.

Klausimas buvo atiduotas balsavimui. Laimėjo antroji grupė, sutrumpintai būtų SAL Muzikų Sąjunga.

Sąjungos veikla

Centro valdybos narių pranešimuose nesimatė didesnės veiklos, iš 5 dol. nario mokesčio nėra didesnių galimybių kokiai veiklai. Dar gerai, kad per metus išleido du "Muzikos Žinių" numerius. Be aukų ir tai būtų neįmanoma.

Nauja valdyba

Į naują valdybą buvo pasiūlyta 10 kandidatų. Balsų dauguma į naują valdybą išrinkti: Antanas Giedraitis, Rasa Paskočiemiene, Stasys Slizys, Faustas Strolia ir dr. Leonardas Šimutis. Į revizijos komisiją perrinktas Juozas Stankūnas. Ilgamečiui centro valdybos pirmininkui Antanui Giedraičiui suteiktas "garbės nario" titulas.

Mirusieji sąjungos nariai pagerbti susikaupimo tylos minute.

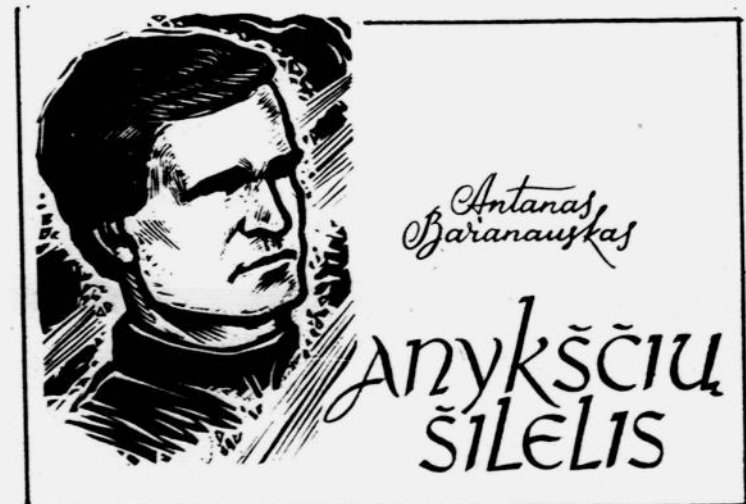
Eilė sumanymų

Ona Mikulskienė pranešė, kad

(nukelta į 4 psl.)

Kaip buvo Darbininke rašyta (Nr. 41, spalio 18), Kretingoje buvo nuliedinti trys varpai, kuriuos pašventino Telsių vyskupas Antanas Vaitkus. Ta proga buvo išleistas toks atvirukas, kuris buvo padaugintas fotografiniu būdu. Darbininko redakcijai atviruką atsiuntė dr. Jurgis Gimbutas iš Arlington, Mass.

6

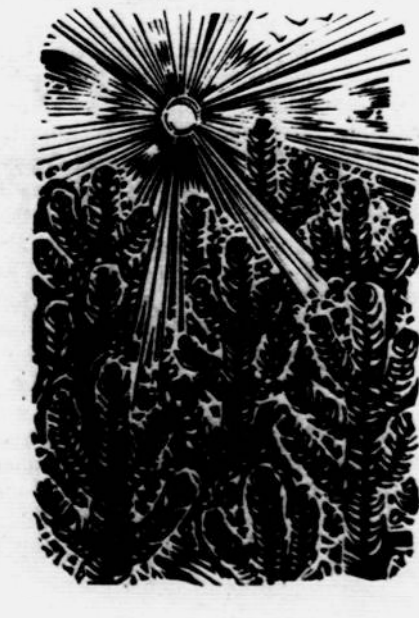
T ai toks miškas traukėsis per Lietuvos žemę; Visi plotai žaliavę pavėnė aptemę; Visos buvę viršūnės vienybėn suspynę, Kaip lietuvninkų širdys į vieną tėvynę.

E lietuviai su medžiais vis žgadoj gyvenę, Jaunystėj pasižinę ir draugėj pasenę. Lietuvninkas po urvus sausus laužus kūręs. Ne lentinės, iš šakų buvę pintos durys. Ir nei vieno liemenio lietuviai nekirę, Jėg tik stuočiai papuvę savaimė išvirtę, Nes ir miškas lietuvi, kaip tiktai galėjęs, Taip visados raminęs, visados mylėjęs: Žerim, paukščiais ir vaisiais dengęs ir penėjęs, Ir nuprietelį mušti griudamas padėjęs;

Sunkioj dienoj duodavę slaptus nuo baisybių, Liūdnojo dienoj paveikslą visokių ramybų, Linksmoj dienoj daugumą visokių gražybų, Kožnam mete dėl kožno — visokių gerybių.

S unkiuos dienos atėję, žmonės badu mirę, Samanas duonon kepę, žievės srubon virę. Taip žmones, iš bado žievėm papenėtus, Kad užtiksiant pavietris! — ir labai pakrėtus. Miškas žmonių pasgailęs, rasa apsiuverkęs, Aukštas savo viršūnės debesin įmerkęs Ir sušukęs: „Brollukai, ginkitės nuo bado! Palaiminta toj ranka, ką kirvį išrado!“ Su ašarom pirmieji truputį prasykę, Vattodami jų vaikai taip gynę tėvynę; Dūsaudami anūka tuos miškus eikvoję, Proanūkiui vežimais miestelin vežioję; Po keturias dešimtis vežimų pardavę, Džiaugdavęsi, ant dienos po muštinių gavę. Medžiai, mat, iš daugybės visiškai atpigę, Ir taip ilgai eikvoję, — net kolei pristigę; E tai vis dėl arielkos daugiausia išleidę; Visi buvę kaip žydų šeimyna pasleidę.

IŠ OKUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Lietuvos "Telefilmas", patikdamas M. K. Ciurlionio gimimo 110 metų sukaktį, pradėjo kurti naują dviejų serijų meninį filmą pagal rašytojo E. Ignatavičiaus scenarijų "Zalčio karūna". Režisierius — respublikos nusipelnęs artistas B. Talačka, operatorius — D. Buklys, dailininkas — S. Sruogis. M. K. Ciurlionio vaidmenį kuria Kaulo salskis. Dar vaidina respublikos nusipelnę aktorė L. Zelčius, J. Berūkštys, A. Šurna, E. Pleškytė. Po nufilmuotų scenų dailininko gimtajame name Druskininkuose kūrėme grupę persikėlę į Kauną.

— Iš koncertinės kelionės po Tolumijų Rytų miestus grįžo respublikos valstybinis akademinis nusipelnęs dainių ir šokių liaudies ansamblis "Lietuva". Jis lankėsi Blagovestsenske, Belogorske, Chabarovske, Južno Sachalinske ir Vladivostoke. Gastrolėse ansambliečiai surengė 17 koncertų.

— Lietuvos meno darbuotojų rūmai, pradėję dešimtąjį savo veiklos sezoną, pakvietė vilniečius į Lietuvos liaudies raišytojo Juozo Baltušio kūrybos vakarą "Darbas taikai". Rašytojas gausiai susirinkusiems literatūros gerbėjams papasakojo apie savo kūrybinius planus, pasidalino mintimis apie literatūros ir taktą žmogaus asmenybės formavimui. Kupiško etnografinio liaudies teatro aktoriai suvaidino spektaklį "Siempjovio daina". — vaizdelius iš senojo Lietuvos kaimo gyvenimo.

— Pakruojo knygų bičiulių klubo "Akiratis" nariai susikūdo su žinomais respublikos žurnalais satyrikais. Kino teatre "Svajna" įvyko satyros ir humoro vakaras. Dail. J. Varnas suvažindino susirinkusius su respublikos karikatūristų veikla, jų pasiekimais, papasakojo, kaip gimsta karikatūros. Dail. Z. Šteinys nušvietė multiplikačių filmų kūrimo problemas ir perspektyvas respublikoje, pasida-

lį kūrybiniais sumanymais. Pluoštų epigramų perskaitė poetė E. Vaitkus. Linksmų žurnalų ir minčių pažėrė žurnalistas R. Tilvytis. Kino teatro fojė veike žinomų respublikos karikatūristų darbų paroda.

— Kipro Petrausko, vieno iš lietuvių operos meno kūrėjų, šimtosios gimimo metinės gruodžio 22 pramatomą švęsti iškilmingai. Jubiliejiniai minėjimai bus surengti Vilniuje ir Kaune, Lietuvos dailės muziejuje bus atidaryta memorialinė ekspozicija, įvyks mokslinė konferencija "Kipras Petrauskas ir lietuvių vokalo mokyklos pasiekimai", bus sukurtas atminimo medalis. Ši data plačiai atspindės Lietuvos valstybinės konservatorijos, kitų aukštųjų, specialiųjų vidurinių mokyklų, respublikos švietimo įstaigų darbe. Kipro Petrausko gyvenimas ir veikla, jo kūrybinis palikimas bus plačiai nušviesti respublikinėje spaudoje, per radiją ir televiziją, kino ekrane, leidinyje. paskaitose.

— Kauno jaunieji rašytojai spalio 10 aptarė pirmąsias knygas: A. Jankauskytės "Gėlės po delnu" ir J. Gimberio "Dar pastebėjau".

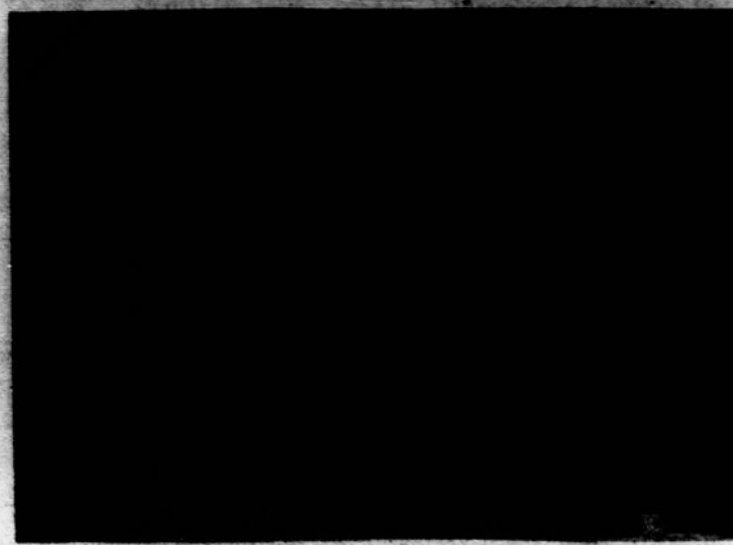
— Meno darbuotojų rūmuose rugsėjo 23 buvo paminėtos M. K. Ciurlionio gimimo 110-osios metinės. Vakarui vadovavo Valstybinės konservatorijos profesorius, muzikologas V. Landsbergis. Kaip plėtojamos kompo-

zitoriaus kūrybos tradicijos, kalbėjo Lietuvos kompozitorių sąjungos valdybos pirmininkas, Valstybinės konservatorijos rektorius V. Laurušas, respublikos liaudies artistas, kompozitorius J. Juzelionas. Šiltu žodžiu Ciurlionio atminimą apgaubė M. K. Ciurlionio kvarteto primarius R. Šiugzdinis ir Kauno dramos teatro aktorė, Lietuvos liaudies artistė R. Stalilūnaitė, paskaitėsi taip pat keletą paslapčių iš kūrėjo poetinio palikimo. Vakare skambėjo gėmimai muzikės — 10 fortepioninių kūrinių paskambino M. K. Ciurlionio pianistų konspektu laureatė B. Vainiūnaitė, kanonų-c-moll ir styginių kvarteto II d. pagriežė M. K. Ciurlionio kvartetas. Konservatorijos mišrus choras (vad. T. Sumskas) atliko kantatą "De Profundis".

— J. Domarkas, respublikos liaudies artistas, rugpjūčio 1-2 Kislovodske dirigavo J. S. Bacho ir L. van Beethoveno kūrinių programą.

— Vilniuje vyko IV sąjunginių styginių kvartetų festivalis. Festivalio dalyviai — Maskvos A. Borodino ir D. Šostakovičiaus, Kaliningo filharmonijos, Lietuvos, Vilniaus ir M. K. Ciurlionio bei J. Haidno iš Austrijos styginiai kvartetai, kurių koncertuose skambėjo geriausi klasikinės kvartetų muzikos paraždžiai bei šiuolaikiniai šio žanro kūriniai.

S.L.K.

Lietuvos vyčių naujoji centro valdyba. Iš k. E. Kosmisky, M. Lepera, kun. dr. A. Jurgelaitis, OP, pirm. Frank Petrauskas, M. Juozėnas, A. Budreckis. Nuotr. D. Bulvičiūtė

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOJE

Lietuvos vyčių naujos centro valdybos po rugpjūčio mėn. seimo pirmas susirinkimas įvyko spalio 19 Aušros Vartų parapijos salėje, Manhattane. Suvažiavimas per 20 atstovų. Buvo dalyvių net iš Chicago, Amsterdamo ir Syracuse, N.Y. ir Connecticut. Netrukus iš įvairių Pensylvanijos vietovių.

Centro valdybos posėdžiuose dalyvauja taip pat apskričių ir kuopų pirmininkai, garbės nariai bei kiti atstovai.

Visus pasveikino pirmininkas Frank Petrauskas. Invokaciją sukalbėjo dvasios vadas tėv. Antanas Jurgelaitis, O.P.

Buvo aptarti įvairūs atlikti bei planuojami darbai. Šiuo metu vyčiai turi 4 apskritis ir 58 kuopas 15 valstijų.

Vyčių oficialaus organo "Vyttis" redaktorė Bernice Anviza supažindino su žurnalo sunkiais bei ateities planais. Narytės vicepirmininkas Algis Bud-

reckis pateikė jo sukurtą naują planą pritraukti naujų narių. Buvo diskutuojama planuoti seminarą, kurio tikslas būtų supažindinti jaunimą su Lietuvos kultūra.

Daug laiko praleista aptariant 1986 metų seimą, kuris bus rugpjūčio 7 - 10 Allentown, PA. Seimo rengėjai — centro valdyba. Seimo komiteto pirmininke išrinkta Elena Saulytė. Seimo programą redaguos Loreta Stukienė.

Baigiantis suvažiavimui nutarta pasveikinti didelį vyčių geradarį bei garbės narį Joną Valauską jo 80-to gimtadienio proga.

Suvažiavimo šeiminkai — Manhattano 12 kuopa — šiuo metu dalyviu suvažiavimo ir šilaitės priėmė.

Kitas centro valdybos susirinkimas bus Allentown, PA, kovo 15, 1986.

D. Bulvičiūtė

CENTRAS LEMONTE

Kaip jau buvo pranešta "Lietuva" yra nužnyčia didį žemės plotą su baupnėmis ir pastalais Lemonto miestelyje, šalia Chicago. Tikimasi, kad netolimoje ateityje ta vieta taps viena iš didžiųjų lietuviškų centrų, o gal net ir pasaulio lietuvių centru. Tokios yra Lietu vadovų ir šio projekto vykdytojų viltys. Pirmasis oficialus lietuvių šiuomenis susipažinimas su šia vieta yra rengiamas lapkričio 24. Tą dieną šioje vietoje

(De Andreis Seminary church) bus aukojamos mišios, bus pasakytos kelios kalbos, Lito prezidento Vyta. Vėbeliūno žodis, ir po to koks teišlis. Šioje susipažinimo šventėje yra kviečiam dalyvauti visi Chicago ir aplinkinių lietuvių, o taip pat ir kitų vietovių lietuvių, kurie šią vietą ir šios visu projekto domisi, kaip investavimo objektu į būsimas statybas.

LitaInf.

PALANGOJE PREKIAUJA NUOGOS MOTERYS

Vakarų spauda paskelbė, kad Palangoje moterų paplūdimyje, kur jos nuogoms maudosi naktį, kuo gražiausiai klesti nelegali prekyba — juodoji rinka.

Pajūryje yra vieta, kur maudosi nuogos moterys. Ten naktį kopose pardavinėjami "jeansai", vakariečių kosmetikai, sportiniai geros kokybės drabužiai. Prekyba klesti dėl to, kad į moterų maudyklės negali užėiti uniformuoti policininkai. Palydėję vyrai savo žmonas

į šį turgų, patys laukia, pasiėmę už krūmų, o žmonos nuogoms nueina apsipirkti. Kitais turi net valandom laukti kol gali prieiti prie parduodamų prekių.

Yra Lietuvoje ir moterų policininkų, bet ir jos turėtų ten ateiti nuogos, o kas tada pakės, kad ji tarnauja policijoje, kaip jie sako — milicijoje.

Zinių paskelbė ir sovietų laikraščiai. Literaturnajame Gesta, jį persispausdino Vakarų spauda.

VARGONININKŲ - MUZIKŲ SEIMAS CHICAGOJE

(atkelta iš 3 psl.)

rūpinasi išleisti savo mirusio vyro kūrinius. Galvojama išleisti prof. J. Žilėvičiaus monografiją. Seimui taip pat pranešta, kad V. Marijošius spaudai rengia "Giesmės istorinę apžvalgą". Nubalsuota nario mokesčių pakelti iki 10 dol.

Antroji paskaita

Vytauto Stroliaus paskaita buvo puikus seimo posėdžio užbaigimas. Jis muzikiniais įrašais pademonstravo vargonininkų nuopelnus Lietuvoje ir išsivijoje. Girdėjome A. Kačanauską, St. Šimkūną, M. Petrauską, A. Sodeikos ir J. Kudirkos balsus. Jie užrekorduoti senokai, tai ir skambėjo blankiai. Toliau buvo Šv. Cecilijos choras, Dainavos ansamblis. Tie kur kas geriau girdėjosi. Vargonų muzikos įgrojimai buvo įspūdingi. Manau, kad reikėtų surasti mūsų vargonų virtuozų įgrojimų, jei kur tokie yra. Tie virtuozai būtų — Zenonas Nomeika, Jonas Žukas, Albinas Prižgintas.

Bendros pastabos

Seimo posėdis baigtas daina "Lietuva brangi". Pirmininkas muz. Antanas Linas gerai vadovavo seimui, jam priklausė visų padėka.

Seime iš viso dalyvavo 31 asmuo. Iš rytinio pakraščio buvome keturi: J. Stankūnas, V. Strolia iš New Jersey, V. Ralys iš New Yorko ir M. Petrauskienė iš Connecticut valstijos.

Po visų darbų buvo pietūs. Giedraičiai seima papuošė svečiams pusryčius ir paukio pietus. Dainininkė Alvina Giedraitienė su savo trim dukrom turėtoji nemažai darbo, kol paraitino tokią didelę grupę. Už tai seimo svečiai nuoširdžiai dėkoja.

Po pietų daug kas išijėjo J. Stankūno naujų gaidių ir neseniai išleista kasetė.

Visi skirstėmės su optimistine nuotaika, su norulbiais dirbti lietuviškos muzikos labui.

Aš pirmą kartą savo gyvenime turėjau progą atostogų metu nuvykti į Chicago, kur aplankiau lietuviškas institucijas, muzikos reikmenų parduotuves. Seimo metu teko artčiau susipažinti su muzikais aktyviais: su A. Giedraičiu, J. Kreivėnu, K. Skaisgiriu, J. P. Mačuliais, pianiste N. Kupstaite, I. T. Šerapinais ir su kitais muzikos darbuotojais. Visi buvo malonūs ir draugiški. Ypač malonus buvo sutikti Steponą Bučmį, kuris mane apvažinėjo po lietuvių vietoves, supažindino su kai kuriais kultūros veikėjais, taip pat jis įteikė vieną savo parašytą giesmę (solo arba bendram žmonių giedojimui), kad išgraviučiau jos gaidas.

Buvau labai sujaudintas seime dalyvavusių jaunuolių. Jie visi užsidegę muzikine veikla. Tai duoda daug vilties, tad mūsų nuveikti darbai taip nepaprastai, kad jaunoji karta juos ir toliau pratęs.

KOMUNISTŲ PARTIJA NULEIDŽIA SPARNUS

Sov. S-gos komunistų partijos centro komitetas paskelbė naują partijos programos projektą, kuris pagal įsienėjusią praktiką busiųjų nagrinėjamas partijos susirinkimuose ir jmonėse, ir kuris vasario mėnesį įvyksiančiame partijos kongrese bus patvirtintas ir taps partijos siekių ir strategijos dokumentu, arba partijos programa.

Iki šiol buvo žinomos tik trys tokios programos. Pirmoji buvo priimta bolševikų partijos 1903. Ji ragino nuversti caro režimą, ir įkurti proletariato diktatūrą. Antroji programa buvo priimta po 1919 m. revoliucijos ir ragino įgyvendinti socializmą. Trečioji programa buvo priimta 1961 ir nubrėžė kelią į galutinį komunizmo įgyvendinimą.

Naujasis projektas atsisako skambių šūkių ir pagal naujojo valdovo Michail Gorbaciovos skoni partijos siekimus priderina realiam gyvenimui. Projektas nežada greitai pralenkti Vakarų ir sukurti tikros komunistinės visuomenės, nors Chruščiovas buvo žadėjęs tai pasiekti per vienos kartos laikotarpį. Chruščiovas pranašavo, kad kapitalizmas žlugtų ir kad iki 1980 JAV pramonės gamyba ir darbininkų produktyvumas būtų pralenkta. Naujoji programa vis dar tvirtina, kad kapitalizmas žlugtų, tačiau ir pabrėžia žlugimą, kad jis nuolat sugeba prisitaikyti prie besikeičiančių gyvenimo sąlygų.

HARTFORD, CONN.

L.M.K.F. Hartfordo klubo

Moterų klubo

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Hartfordo klubo valdyba birželio mėn. persiorganizavo ir pasiskirstė pareigomis taip: pirmininkė — Dangira Budrienė, vicepirmininkė — Jurgita Koviene, sekretorė — Sofija Alienė, išdinininkė — Zita Dapkienė, ryšininkė — Rasa Kapeckienė.

Naujoji valdyba tęsė toliau visus užprotokuluotus valdybos valdybos planus ir užsimojimus. Liepos 21 klubo valdyba pakvietė narsus vyrai ir gėjų kvietė, kuri įvyko I. ir D. Budrių namuose. Rugsėjo 22 klubo narės su jų šeimomis nuvyko į Putnamo seselių vienuolyną. Kun. dr. V. Cukuras aukėjo mišias. Po to buvo pietūs ir labai įdomių skaidrių parodymas. Pro skaidrių rodymo visi, su-

Gorbaciovos sugebėjo savo asmenines pažindas apie sovietinį tik paversti partijos programos dėsniams, paskelbdamas, kad partijos uždavinys yra dvigubai padidinti ir šio šimtmečio pabaigos ir pakelti 150 proc. darbininkų produktyvumą per 15m.

Iš tikrųjų šios programos projektas yra tik trečiosios partijos programos peržvalga, pakeičianti ideologines hiperboles daugiau praktiniais siekais, neš pirmą kartą formulės laiko bandymo neislaikė.

Tačiau ir naujoji programoje netrūksta tuščiažodžiavimo teigiant, kad komunistų partija yra pasidariusi "gyvo mokslinio socializmo ir darbininkijos nepalaizmos teorinės ir praktinės harmonijos simboliu".

Chruščiovo programoje buvo nustatyti specifiniai terminai komunizmui įgyvendinti teigiant, kad "visa visuomenė savo reikalavimus aukštos kokybės ir įvairiais maisto produktais". Bet šis siekimas nebuvo įgyvendintas, todėl naujasis projektas ir nematė šiuos smulkiai išvardinti tikro komunizmo tikslų įgyvendinimo terminai.

Ankstyvesniosios programos vaizdavo nesuteptą ir triumfuojančios partijos istoriją, o Gorbaciovos projektas nepagaili kritikos visiem, išskyrus Leniną, partijos buvusiems vadams.

ėjo į seselių valgomąjį, kuriame besivaizdinami dar ilgesnį laiką patišnekučiami.

Rugsėjo 24 Hartforde per 300 Connecticut gyventojų gavo pilietybę. Ta proga Hartford Community College patalpose buvo suorganizuotos iškilmės. Po iškilmų, Imigracijos departamentu direktoriaus paprašyta, Hartfordo Lietuvių Bendruomenė surengė vietus naujėm piliečių. Tautiniais draubūžiais apsirėngusios, Moterų Klubu valdybos narės atėjo talkon Bendruomenei ir pagelbėjo priimti ir pavaišinti tokį didelį skaičių naujų piliečių.

Spalio 20 švė. Trejybės bažnyčioje buvo aukojamos mišios už mirusias klubo narses. Per paskutiniuosius 5 metus klubas nustojo penkių veiklių klubo narių.

A.

NEW HAVEN, CONN.

Vyčiai po 72 seimo

Lietuvos vyčių 52 kuopa teko pakelti daug darbo ir rūpesčių, ruošiant 72-ąjį seimą, kuris įvyko rugpjūčio 8 - 11 New Havene. Tai buvo gana sunkios dienos, ypač kad seimo metu ir temperatūra pakilo iki 90 laipsnių.

Seimas buvo didelis įvykis New Haveno ir apylinkių lietuvių. Posėdžiai ir vakarinės programos buvo gausiai lankomos. Seimo užbaigimo mišių metu Šv. Kazimiero bažnyčia buvo perpildyta. Tiek žmonių susirinkdavo gal prieš 20 metų Kalėdų ir Velykų šventėse.

Rugsėjo 8 Lietuvos vyčiai turėjo savo susirinkimą, prieš tai gausiai dalyvaudami lietuviškose pamaldose. Choras gražiai giedavo lietuviškas giesmes. Klebonas kun. A. Karalis pamokslė apibūdino religinę ir tautinę šventės reikšmę.

Po pamatų vyčiai susirinko į salę. Po maldos klebonas pildė daug visų bendru darbu ir puikiais rezultatais, raginti ir toliau bendradarbiauti tėvų ir protėvių krašto pažinime.

Pasidalinta išpūdžiais ruo-

ST. PETERSBURG, FLA.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą Romo Kalantos Saulių kuopa rengia lapkričio 21, ketvirtadienį, 4 val. popiet Lietuvos klube. Inž. Jurgio Mikailos paskaita. Dainuotojų vyrių vietas, vadovaujamas muz. Alberto Mateikos. Deklamuos Stasys Vaškys. Sceną papuoš dail. Jurgis Juodis. Po minėjimo kavutė. Įėjimas laisvas. Mišios už žuvusius Lietuvos karius saulius ir partizanus Šv. Vardo bažnyčioje lapkričio 24 d. I val. popiet. Romo Kalantos sauliai, Palangos Jūros sauliai ir Lietuvos vyčiai dalyvaus su vėliavomis minėjime Lietuvos klube ir pamaldose bažnyčioje. Moterys pašaloms dėvėti tautinius drabužius. Laukiamas gausus visuomenės atsilankymas.

Albina Lipičienė

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Amer. Liet. Tarybos ir JAV L. Bendruomenės pasitarimai
Čikagoje spalio 19 d., Jaunimo centre, įvyko pasitarimas tarp JAV LB ir ALT atstovų. Iš LB į Čikagą buvo atvykę naujai išrinktas pirmininkas inž. A. S. Gečys ir rašytojas V. Volertas; dalyvavo ir LB veikėja D. Valantinaitė. Iš ALT dalyvavo pirm. T. Blinstrubas, inž. Gr. Lazauskas, M. Pranevičius, V. Gasparienė, J. Talandis ir kun. J. Prunskis.

Apsvarstyti Lietuvos teisėms ginti komiteto veiklos planai ir jo fondo reikalai bei sąlykiai su kitomis toje srityje veikiančiomis grupėmis. Svarstyta ALTO ir LB-nės sklandesnio bendravimo reikalas. Pasitarimai vyko draugiškoje dvasioje.

Valstybės departamente apie Vilniaus katedrą

Valstybės departamentas savo sukvietus įvairių grupių atstovus painformavo apie Budapešto konferenciją, kur Helsinkio aktą pasirašiusios valstybės tarsi kultūriniais reikalais. Tame pasitarime dalyvavo Amer. Liet. Tarybos atstovas Washingtono dr. J. Genys paprasė, kad Budapešto pasitarimuose JAV delegacija iškelty Vilniaus katedros reikalą. Ją konfiskuojant ir paverčiant parodų bei koncertų sale, padaryta didelė skriauda Lietuvos žmonėms.

JAV advokatų sutartis su Sovietų advokatais

Paskelbus žinią, kad JAV advokatų sąjunga — American Bar Association (ABA) — pasirašė susitarimą su Sovietų advokatų sąjunga, Jungtinių Pabaltiečių Amerikiečių Komiteto vardu Algis Šilas parašė laišką į "Washington Times", atkreipdamas dėmesį kaip Sovietų Sąjungai falsifikuoja dokumentus, pvz. net ir Teisingumo sekretorius William F. Smith yra paskelbęs, kad artėjant 1984 m. olimpiadai Sovietų KGB paskleidė falsifikuatą neva KKK laišką, kuriuo perspėjami Afrikos ir Azijos atletai, kad jiems atvažiuojant į olimpiadą gresyt pavojus. Turint galvoje KGB disinformaciją ir

vedamą psichologinį karą, keistas yra JAV advokatų kolaboravimas su advokatais tokios netiesingos sistemos, kaip Sovietų Sąjunga.

Sąjūdis išlaisvinti Gajauską

Energingai pradantis veikti CREED (Christian Rescue Effort for Emancipation of Dissidents) sąjūdis atsiuntė Amer. Liet. Tarybai pranešimą apie savo Washingtono surengtą Sovietų kalinamo Balio Gajausko priminimą. Spalio 1 JAV senato rūmuose įvyko pasitarimas, į kurį atvykęs Aleksandras Ginsburgas kalbėjo apie savo susitikimus su kalinamu B. Gajausku. CREED rašte pažymima, kad Gajauskas sovietiniuose kalėjimuose jau laikomas daugiau kaip ketvirtį šimtmečio.

Ko lietuviai laukia iš Reagano-Gorbačiovo susitikimo

Ryšium su numatytu prezidento Reagano pasitarimu su Gorbačiovu, Amer. Lietuvių Tarybos vardu pirm. Teodoros Blinstrubas ir pirm. pavaduotojas dr. J. Valaitis pasiuntė JAV prezidentui memorandumą, primenantį smurtu įvykdytą Lietuvos okupaciją ir inkorporaciją, kurios JAV nepripažįsta. Amer. Liet. Taryba prašo Reaganą reikalauti, kad Sovietų Sąjunga atsauktų savo kariuomenę iš Lietuvos ir kad galėtų Lietuva atstatyti savo nepriklausomybę. Prašoma paveikti kad visi politiniai, ideologiniai ir religiniai kaliniai būtų paleisti iš kalėjimų, lagerių ir psichiatrinų ligoninių. Prašo paveikti, kad Sovietų Sąjunga leistų išemigruoti lietuviams, latviams, estams, žydams ir kitiems pas savo šeimos narius, nuo kurių jie buvo atskirti Antrojo pasaulinio karo metu. Reaganas prašomas priminti Gorbačioviui nutraukti tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje ir leisti laisvai praktikuoti religiją. Prašoma paveikti, kad būtų numušti perdideli muitai dovanoms, siunčiamoms artimiesiems Lietuvoje. Pagaliau prašoma sustabdyti rusifikaciją ir nutraukti lietuvių siuntimą karui į Afganistaną.

Prieš bendradarbiavimą su Sovietų įstaigomis

JAV Respublikos tautinių grupių taryba savo 15-je metų konvencijoje išreiškė didelį susirūpinimą dėl Specialių investicijų įstaigos bendradarbiavimo su sovietinėmis įstaigomis, kas ypač reiškiasi byloje dėl vadinamųjų karo nusikaltėlių. Tai respublikonų taryba pabrėžė, kad neleistina tokiose byloje dalyvauti atstovams tokių vyriausybų, kurios yra įvykdžiusios nusikaltimus prieš žmoniją, net ir būdamas pačios susirūpinimo su naciais.

Reikalauti žmogaus teisių

Kaip paskelbė "New York Times", visi — šimtas — JAV senato narių pasirašė laišką prezidentui Reaganui, kad jis pasimatyme su Gorbačiovu pareikalautų gerbti žmogaus teises, duotų laisvę emigravimui ir paleistų sąžinės kalinius.

Išlaisvinti Gajauską!

Senatorius Paul Trible (resp., VA) JAV senato posėdyje spalio 3 išklė sąjūdžio, pasivadinusio CREED, paskelbtą "Free Baly Gajauskas Campaign". Šio senatoriaus stiprią kalbą išspausdino "Congressional Record".

Pabaltiečių delegacija Baltuosiuose Rūmuose

Jungtinio Pabaltiečių Amerikiečių Komiteto atstovai: O. Kalnins, M.A. Šilas, M. Vaivadienė ir A. S. Gečys, 19 aplankė naują Baltųjų Rūmų ryšių su visuomene direktorę Lindą Chabaltiečių Laisvės ir Teikos žygį ir apie Kopenhagos tribunolo sprendimą dėl okupacijos, perleikė pabaltiečių pageidavimus dėl Budapešto konferencijos, prašė stiprinti Amerikos Balso ir transliacijas į Pabaltijį, perleikė pabaltiečių nusiskundimus dėl OSI įstaigos veiklos netikslumų.

Tarptautinės konferencijos

Aptariant Helsinkio susitarimų vykdymą, 35-kių juos pasirašiusių valstybių delegacijos dalyvavo šiose konferencijose: 1985 spalio 15 - lapkričio 29 Budapešte, Vengrijoje, kur tariaudami dėl kultūrinio bendravimo; 1986 bal. 2 - 16 Berne, Šveicarijoje, bus pasitarimai dėl kon-

Dr. Kęstutis Valiūnas (k.), Vliko garbės pirmininkas, su žmona ir baronas Rudiger von Wechmar (d.), Vakarų Vokietijos ambasadorius Anglijai, buvęs Jungtinių Tautų prezidentas, klausosi lordo Oliver Wright, Didžiosios Britanijos ambasadoriaus Washingtono, paskaitos apie D. Britanijos požiūrį į JAV užsienio politiką. Paskaitą suorganizavo World Affairs Council. Šios įtakingos organizacijos nariai yra dr. K. Valiūnas ir baronas von Wechmar. Paskaita buvo skaityta Southampton, L.I.

BALTIMORE, MD.

Korinos Jakniūnaitės ir Fabijos Marcinkaus vestuvės įvyko spalio 5 Šv. Jono bažnyčioje, Silver Springs, Md. Jaunuosius prie altoriaus atlydėjo šešių porų palyda. Vedybines apeigas su mišiomis atliko vietos klebonas, asistuojant kun. Antanui Dranginiui, Šv. Alfonso lietuvių parapijos klebonui, kuris atkalbėjo maldas lietuviškai. Po religinių apeigų daugiau kaip 300 svečių nuvyko į gražiai išpuostą Baltimorės Lietuvių namų salę.

Referencijos programos gyventojų ryšių klausimais; pati ta konferencija įvyks taipgi Berne bal. 16 - gegužės 28. Pagaliau 1986 rugs. 23 Vienoje, Austrijoje, bus sudaroma dienotvarkė bendrai apžvalgai Helsinkio susitarimų vykdymo reikalais, pati gi tuo reikalu konferencija Vienoje prasidės lapkr. 4 ir bus tęsiama pagal reikalą.

nėm kategorijom, varžybų būdu stengėsi atspėti kokį atsakymą duos antroji poros pusė ir tuo būdu surinkti daugiausia taškų. Idomu pastebėti, kad vyrių/žmonių kategorijoje daugiausiai taškų surinko daugiausiai metų vedusių pora, o mažiausiai taškų surinko ilgiausiai vedusių pora!

Paskutinis stovyklos vakaras — penktadienis buvo praleistas prie laužo, prie kurio vyko įvairių pasirodymai, įskaitant stovykloje susikūrusį vyrų "oktetą", kuris padainavo juokingą specialiai moterims taikytą dainą įvairiais balsais, bei magišką pasirodymą vaikučiam. Taip pat mažieji turėjo progos padeginti prie ugnies minkštukas ant ilgų pagalių ir tystant cukrų-labai skaniai valgyti.

Paskutinę stovyklos dieną, vaikučiai gavo atminimų savo gimse padarytą ar kojoms ar rankoms atspaudą bei sagtį su savo fotografija.

Stovykloje šeimos gyveno arba atskiruose nameliuose arba kambariuose barakuose. Iš viso dalyvavo 26 šeimos pilną savaitę ir 3 ilgam savaitgaliai. Iš viso buvo 52 vaikai: 12 vaikų 1 m. amžiaus ir žemiau; 34 vaikai iki 5 m. amžiaus ir 6 vaikai nuo 5 m. iki 12 m. amžiaus. Taip pat buvo 56 suaugusiųjų. Stovykla pamatino ir apgyvendino iš viso 108 sielas iš 10 miestų: Toronto, Clevelando, Newmarket, New Yorko, Bostono, Chicago, Oakvile, Hamiltono, Montrealio, Philadelphiajos.

Kitų metų stovyklai datos jau parinktos: 1986 rugpjūčio 2 - 9. Informacijas teikia: Gabija Petruskienė, C/o Resurrection Parish, 1011 College St., Toronto, Ont., Canada M6H 1A8. Gabija

IS VISUR

— **Brazilijos Lietuvių Bendruomenė** išsirinko savo tarybą, kurios pirmininku išrinktas Juozas Vaikšnoras, vicepirm. Halina Mošinskienė ir sekr. Alfonsas D. Petraitis. Valdybon išrinkti pirmininku Jonas Tatarūnas, vicepirm. Vytautas Bacevičius, pirmu sekr. kun. Antanas Gavenas, antru sekr. Pranas Radvėnas, išd. Enrikas Guzikauskas. Revizijos komisijon išrinkti Juozas A. Tatarūnas, Vincas V. Banzas ir Henrikas Valavičius.

— **Pasaulio Lietuvių bendruomenės** Visuomeninių reikalų komisija yra pakvietusi Indianos universiteto prof. dr. Julijų Šmulskįjį sureduuoti mokslinį veikalą apie Vokiečių okupacijos laikotarpį Lietuvoje. Veikalas bus išleistas anglų kalba. Jo parengime dalyvaus septyni lietuviai mokslininkai. Inicijatyvą remia Lietuvių Fondas, Pasaulio, Kanados bei Amerikos Lietuvių bendruomenės.

— **Dr. Raimundas Strikas, U.S. Center for Disease Control gydytojas** iš Decatur, GA, dalyvaus Penktame mokslo ir kūrybos simpoziumo mokslų programoje. Užkrečiamųjų ligų sesijoje jis padarys pranešimą tema: "Aids liga: viešosios sveikatos problema."

— **Olga Kuraitytė DeCastro, Madride gyvenanti lietuvių žurnaliste**, rengia knygą apie Lietuvą ispanų kalba. Ji pateiks jaunystės atsiminimus iš Lietuvos, kur su šeima gyveno Pušynėje, netoli nuo Raseinių. Atsiminimai bus perpinti duomenimis iš Lietuvos praeties ir jos tragiškos dabarties. O Kuraitytė rengiama knyga apie Lietuvą stengiasi atkreipti ispaniški kalbančios visuomenės dėmesį į savo tėvynės tragediją didžiųjų karų sukuriuose. Olga bendradarbiauja ispanų katalikų laikraščiuose, kuriuose yra atspausdinusi straipsnius apie Lietuvą ir jos tikinčiųjų persekiojimą.

— **Stephen Anaya, Santa Monica kolegijos amerikietis dėstytojas** Californijoje ir dailininkas, gyvenęs ir dirbęs Lietuvoje kaip kultūrinį mainų dalyvis tarp JAV ir Sovietų Sąjungos, dalyvaus V Lietuvos Mokslo ir kūrybos simpoziume. Vienoje iš trijų dailetyros sesijų jis padarys pranešimą apie dabartinę Lietuvos dailę ir dailininkus.

— **Trys literatūros sesijos** organizuojamos Penktajam Mokslo ir kūrybos simpoziumui, kuris įvyks šių metų Padėkos dienos savaitgalį — lapkričio 27 — gruodžio 1 Chicagoje. Sesijom vadovauja dr. R. Šilbajoris, dr. V. Kelertienė ir dr. I. Maziliauskienė. Sesijų dalyviai: B. Vaskelis, R. Šilbajoris, Ž. Bilaišytė, V. Kavolis, I. Maziliauskienė, V. Natkevičius iš Vakarų Vokietijos, V. Kelertienė, J. Kavaliūnaitė ir B. Cipliauskaitė.

— **Sao Paulo lietuvių kolonija** susilaukė naujo lietuviško restorano. Jį įsteigė prekybininkas Antanas Girčekus, padovanodamas jį savo dukterims ir žentui. Naktinį restoraną jis pavadino savo vaikio "Alexchopp" vardu. Rugpjūčio 15 vakarą restoranas buvo sukvietas nemažas būrys lietuvių. Juos pavaišino jaunieji restorano savininkai. Restoranas gražiai įrengtame salone turi 240 vietų. Vakaraus jame groja argentiniečių "Tango" grupės muzikantai.

— **Nauji Darbininko skaitytiniai**: A.M. Liepas, New York, N.Y., E. Sakalauskas, Ellicott City, Md., M. Visockis, Verdm, P. Q., Canada. Užsakę kitiems: S. Cibienė, Milton, Mass. — dr. E. S. Cibui, New York, N.Y. Sveikinam naujus skaitytinius dėkojam užsakytojam. Naujiems skaitytiniam. Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujiant — visiem 15 dol. metam.

WASAGOS JAUNŲ ŠEIMŲ STOVYKLA

Jau treči metai iš eilės Kanadoje, Ontario provincijos vidurinėje dalyje, prie gražaus Georgian jlankos ežero krantėse, smėlynuose ir pušynuose prasidėjusiose pranciskonų stovyklavietėse yra ruošiama speciali stovykla šeimom, turinčiom jaunuus vaikučius. Taigi, ir vadinas Jaunų Šeimų Stovykla. Stovyklą organizuoja Priskėlimo parapijos Toronte Jaunų Šeimų sekcijos globoje kas metai sudaromas specialus stovyklos organizavimo komitetas.

Šių metų stovyklą organizavo: Žibutė Vaičiūnienė, Nijolė Simonavičienė ir Gabija Petruskienė — visos iš Toronto. Stovyklos metu darbelius pravedė Žibutė Vaičiūnienė; dainavimą — Nijolė Benotienė; pasėklų valandėlę — Joratė Stibirėnė iš Philadelphiajos; sportą/žaidimus vaikučiam — Ilona Smalenskienė iš Toronto; vakarinėmis programomis rūpinosi — Ingrida ir Kęstutis Civinskai iš

Clevelando. Stovyklos komendantais buvo: Vaidotas Vaičiūnas ir Algis Simanavičius iš Toronto. Čikvedžio pareigas treči metai iš eilės atliko Alfonsas Juozapavičius iš Toronto ir administraciniais reikalais rūpinosi Gabija Petruskienė. Stovyklos vyriausia virėja, paruošė tikrai puikų maistą: Angelė Ambrozaitienė iš Newmarket, Ontario; jos pagalbininkės J. Greičiūnienė iš Newmarket ir Laima Underienė iš Toronto.

Jaunų Šeimų Stovykla Wasagoje susideda iš organizuotos programos dalių, taikytų vaikučiam ir neorganizuoto bendravimo laiko suaugusiems kaip šeimoms, kad laisvai būtų galima su vaikais, kuriems būna užimtą rinkę ant kuoliuko, pataikant į taikinį ir panašiai. Sekmadienį — dainų laužas. Dainas išvaidino šeimos.

Pirmadienį — pasakų laužas, kurį išvaidino šeimos, įjungiančios visus šeimos narius, net ir nepasiekusius pirmų metų amžiaus.

Antradienį — proga atsigausti, nes Vaidotas Vaičiūnas, Ramūnas Underys, Laima Dambrauskaitė ir Paulius Vytas, visi iš Toronto, atliko pilną vakaro koncertinę programą, susidedančią iš Ramūno Underio sukurtų dainų ir naujausių dainų iš Lietuvos.

Trečiadienį, po ekskursijų dienoms, vakare įvyko šėkinys, kuriame suporuotos šeimos po visą stovyklavietę ieškojo paslėptų raštelių, nurodančių kur toliau eiti, ko toliau ieškoti. Ieškinį pravedė Rygelis šeima iš Bolton, Ontario.

Ketvirtadienį įvyko specialios Vidos ir Ramūno Švarų iš Clevelando programa — "televizijos" stiliaus žaidimas, kuriame suporuotos tai mamos su dukrytėmis, mamos su sūnumis, tėčiai su dukrytėmis, vyrai su žmo-

pietų maudymasis prie platus, smėlėto ir nežilaus Georgian ežero (8 minutes pėsčiom nuo stovyklavietės). Po maudymosi kas nori grįžta stovyklavietės suaugusiųjų krepšiniui arba tinkliniui ir vaikų sportui/žaidimams; o kas nori pasilieka prie pliažo iki vakarienis.

Vakarais būdavo proga šeimom įsijungti į vakarines programas: šeštadienį — Julius ir Danutė Stakai iš Clevelando pravedė žaidimų vakarą, kuriame vaikai turėjo proga išbandyti savo sugebėjimus užmetant rinkę ant kuoliuko, pataikant į taikinį ir panašiai. Sekmadienį — dainų laužas. Dainas išvaidino šeimos.

Pirmadienį — pasakų laužas, kurį išvaidino šeimos, įjungiančios visus šeimos narius, net ir nepasiekusius pirmų metų amžiaus.

Antradienį — proga atsigausti, nes Vaidotas Vaičiūnas, Ramūnas Underys, Laima Dambrauskaitė ir Paulius Vytas, visi iš Toronto, atliko pilną vakaro koncertinę programą, susidedančią iš Ramūno Underio sukurtų dainų ir naujausių dainų iš Lietuvos.

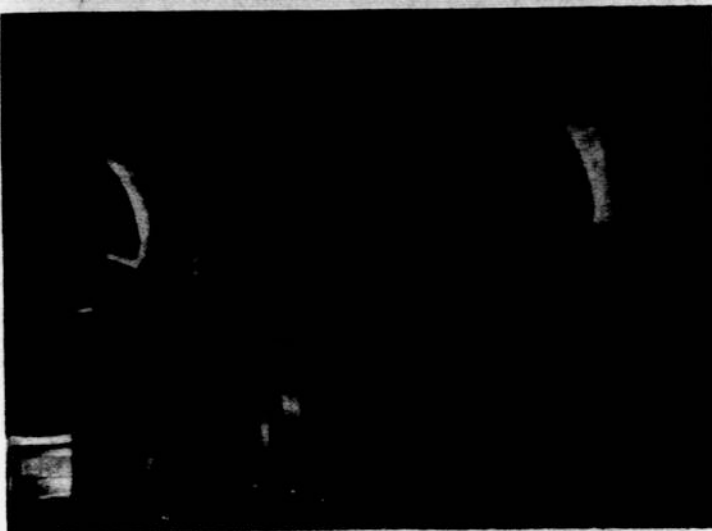
Trečiadienį, po ekskursijų dienoms, vakare įvyko šėkinys, kuriame suporuotos šeimos po visą stovyklavietę ieškojo paslėptų raštelių, nurodančių kur toliau eiti, ko toliau ieškoti. Ieškinį pravedė Rygelis šeima iš Bolton, Ontario.

Ketvirtadienį įvyko specialios Vidos ir Ramūno Švarų iš Clevelando programa — "televizijos" stiliaus žaidimas, kuriame suporuotos tai mamos su dukrytėmis, mamos su sūnumis, tėčiai su dukrytėmis, vyrai su žmo-

Laura Rukšėnaitė iš Clevelando, 3 metų, susidraugavo su Vaiva Razzgaityte iš New Yorko, 3 metų, Wasagos jaunų šeimų stovykloje Kanadoje. Stovyklavo 52 vaikai ir 56 suaugę iš 10 miestų. Nuotr. G. Petruskienės

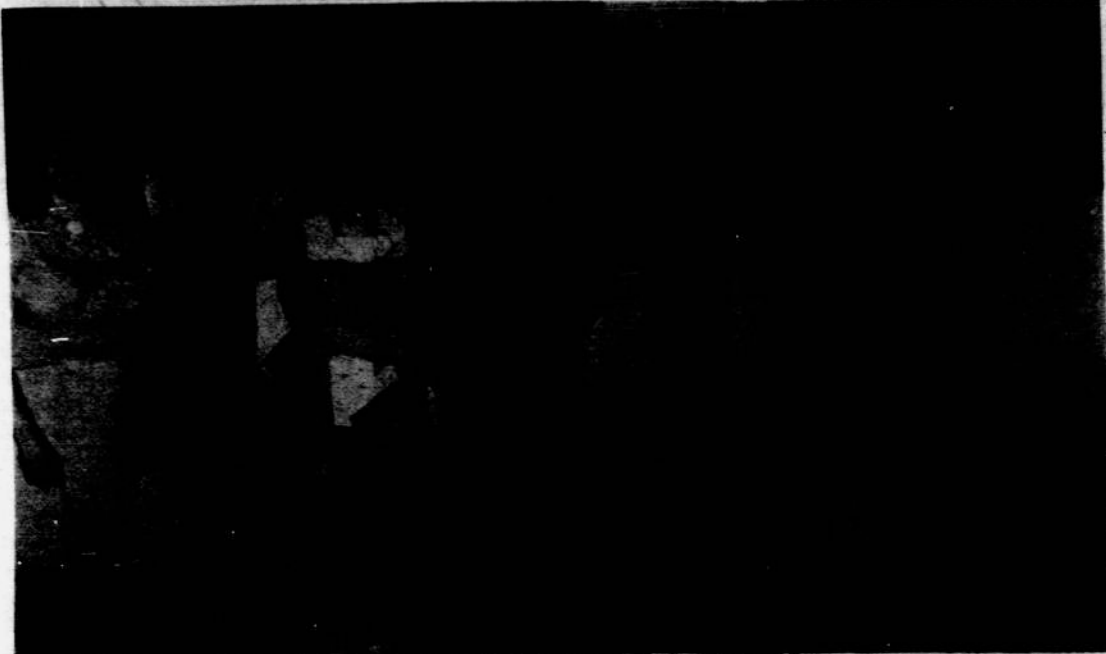

Solistas Kazys Yakutis su akompaniatorium Dennis Helmrich Carnegie Recital salėje. Nuotr. D. Bulvičiūtė

A. Stempuzienė Bostone
Solistė Aldona Stempuzienė spalio 27 turėjo koncertą So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje. Koncertą rengė Lietuvių Tautodailės Institutas. Solistei akomponavo Barbara Klonowska. Ta pačia proga Institutas parodė neseniai įsigyta tautinių lielių rinkinį.

Bostono aukštesniosios liuanistinės mokyklos 1985 metų abiturientai. Iš k. mokyklos direktorė Daiva De Sa Pereira, Petras Kazlas, Aras Sužiedėlis, Justina Kazlaitė, Andrius Dilba, Tadas Petronis, Tomas Zikas, Vytautas Goštautas, Rūta Bričkutė, Naida Šni-paitė, Žara Griniūtė ir bususi direktorė ir mokytoja Zita Krukoniene.

PO K. JAKUČIO KONCERTO

Geros muzikos mėgėjai spalio 13 turėjo retą malonumą. Carnegie Recital Hall patalpose, New Yorke, įvyko baritono Kazio Jakučio koncertas, kuris klausytojams pateikė aukšto lygio programą. Gerai išbalansuotoje, bet ne perkrautoje programoje, šis, vis tobulėjantis solistas, pasirodė net penkiose kalbose, subtiliai bei kruopščiai atlikdamas kūrinių reikalavimus.

Nuo pradžios su Haendelio kūrinių Yakutis pagavo klausytojų dėmesį ir jį išlaikė per visą koncertą. Nors jo balsas kartais parodydavo tamsesnę tembrą, bet jis jį puikiai kontroliavo ir naudojo pagal kompozitorių pageidavimus.

Lietuviškoje dalyje, Yakutis atliko K. V. Banaičio ir V. Jakubėno kūrinius. Dainos buvo atliktos meistriskai, su autoritetu, subtiliu humoru, sentimentalizmu ir vaidyba. Be abejo, daugelis iš mūsų yra girdę šias trapias miniatūras užsmaugtas ir uždušintas nevykusių ir nejaudrių atlikimu.

Operos arijose iš Mozarto, Gluck kūrybos jautėsi solisto gilus pergyvenimai. Klausytojai suprato Orfeo skausmą ieškant mylimos Euridicės bei Figaro priešvestuvines išdaigas.

Keturios R. Schumanno dainos, kupinos vokiško romantizmo, truputį nuvylė. Trško jautrumo bei intensyvumo iš akompaniatoriaus Dennis Helmrich, nors jis operų ištraukom ir kitiem kūriniams akomponavo su pasigėrėjimu. Akomponuot dainom (lieder), reikia turėti ypatingą jausmą tai dainai ir suprasti ko ji iš pianisto reikalauja. Jas atliekant pianistas yra lygus partneris su solistu. Šį kart, kažko pianistui trško, nors dainoje Widmung (Dedikacija) jis pasirodė puikiai.

Atrodo, kad koncerte iškilčiausia buvo arija iš J. Massenet Herodiade. Čia girdėjome koki didelį balso tobulumą yra pasiekęs solistas. Išgirdome tą puikių balso sodrumą, kurį tik metų tekme gali suteikti dainininkui, ypač baritonui. Pavyzdžiui galime paimti baritoną Giuseppe Tadei, kuris šiuo metu debiutuoja Metropolitan operoje. Būdamas 69 metų jis pasirodė daug reikalaujančioje G. Verdi operoje Falstaff pagrindiniame

vaidmenyje. A. Dvorak čigonų dainos nukėlė klausytoją į linksmą, atsipalaiduojančią nuotaiką, kaip prancūzai sako: *la joie de vivre*. Dainos priminė laisvą nerūpestingą gyvenimą (gal būt, trumpą nerūpestingą "Sempres libera" momentą iš G. Verdi "Traviatos). Pagal vienos tų dainų žodžius, mes turime kaip čigonai "erdiam, laisvam, lengvam lino drabužį jaustis laisviau, nei apskrovę auksu bei silkais".

Bisui padainuota angliška daina "Whatever You Walk" solistas skambėjo lyg jis būtų italis, bandęs tobulai ištarit anglišką žodžius, o ne čia gimęs amerikietis. Čia reikėtų pastebėti, kad Yakutis tarseną valdo pasigėrėtina, tuo suteikdamas klausytojams malonumą, leidžiant jiems suprasti pilną kūrinių svorį.

Turėtume didžiulius, turėdami mūsų tarpe tokį garbą ir jautų solistą. Buvo nejaudni matyti mažai publikos (nors jos entuziazmas pripildė salę). Dauguma dalyvių buvo kitataučiai.

Kaip gaila, kad taip retai mum tenka Kazį Jakučį išgirsti. Dalyvių skaičius lyg tai ludijo, kad mes dar nesame pajėgūs įvertinti ir parenti tokio lygio koncertą.

Dalia Sakaitė
Dalia Bulvičiūtė

IŠ LIETUVOS VYČIŲ SUVAŽIAVIMO

Rugsėjo 27 - 29 DuBois, Pa. įvyko Lietuvos vyčių Vidurio-Centro apygardos suvažiavimas. Kuopų atstovai suvažiavo iš Clevelando, Daytono, Detroito, Pittsburgho, Southfield, MI, ir Saginaw, MI. Suvažiavimo posėdžiai įvyko Holiday Inn viešbutyje.

Buvo išrinkta nauja valdyba: kun. Gediminas Kijauskas, SJ, (Clev.) — šviesos vadas, Frances Petkus (Dayton) — pirmininkė, Margie Turner (Pitts.) — vicepirmininkė narių reikalams, Joseph P. Mantz (Dayton) — vicepirmininkas jaunųjų reikalams, Marija Trainauskaitė (Clev.) — vicepirmininkė senjorų reikalams, Marija Pakutinskas (Pitts.) — sekretorė, Tomas Bruzga (DuBois) — išdininkas, Vilimas Količius (Pitts.) ir Jonas P. Baltrus (DuBois) — išdo globėjai, Vincas Tamy (Pitts.) ir Jurgis A. Mikalauskas (Dayton) tvarkos prižiūrėtojai, Marijona Vaglia (Pitts.) — Lietuvos reikalų komiteto pirmininkė.

Eleonora Mantz (Dayton) — kultūros komiteto pirmininkė, Alvinas Luiza (Clev.) — apeigų komiteto pirmininkė, Vincas Gražulis (Clev.) — spaudos reikalų tvarkytojas.

Šeštadienio rytą susirinkusieji matė filmus iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos. Daug bažnyčių uždarė, arba pakeistos j muzejais. Ne viena bažnyčia pakeista į grūdų sandėlius.

Sekmdienį visi dalyvavo mišiose Šv. Juozapo bažnyčioje. 3-čių vyčių laipsniu apdovanota Marijona Gray iš Clevelando. Taipgi buvo prisaiškinta nauja vyčių apygardos valdyba. Tuoj po mišių buvo pietūs vietinėj lietuvių klubo valgykloje. Po pietų suvažiavimo dalyviai susirinko Šv. Juozapo kapinėse prisiminti savo mirusius organizacijos narius. Klebonui Robertui A. Pudlo lydint, atkalbėtas rožančius.

Kitų metų Lietuvos vyčių Vidurio-Centro apygardos suvažiavimas įvyks Clevelande. Vincas Gražulis

Baltimorės kvartetas atvyksta į Bostoną

So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos metiniam bankete lapkričio 17 bus pagerbtas draugišos garbės pirm. Aleksandras Čaplikas. Meninę programą dalį atliks Baltimorės kvartetas. Jie dainuos lietuvių liaudies dainas, o taip pat lietuvių kompozitorių dainas. Kvartetą sudaro: Janė Brazauskienė, Elaine Dulienė, Vytautas Dulys, Igo-ru Kučiauskas ir vedėja akompaniatorė. Marija Krasauskienė.

Šviesi atgaiva Bostone

Laisvės Varpo radijo valandos vedėjas Petras Viščinis kasmet surengia po du aukšto lygio koncertus. Juose mes girdėjome tur būt visus išsivijoj esančius mūsų dainininkus ir muzikus kaip vyresniosios kartos, taip lygiai ir naujai išskylančius. Spalio 20 vėl susilaukėme jaunesniosios kartos dainos ir muzikos menininkų. Tai Daiva Mongirdaitė, sopranas, Algis Grigas, baritonas ir pianistas Vytautas J. Bakšys.

Solistė Daiva Mongirdaitė mum gerai pažįstama, nes ji išaugo ir mokslus baigė Bostone, be to, jau eilę kartų džiaugėmės jos dainavimu. Sol. Algis Grigas iš Chicagos — svečias ir mažai kam mūsų apylinkėje girdėtas. Pianistas Vytautas J. Bakšys

irgi yra bostoniškis. Čia gyvena jo tėveliai, jo sesutė Milda, kuri gražiai reprezentuoja lietuvius Massachusetts Institute of Technology ir Harvardo universitete.

Apie ją neseniai rašėme. Pianistas Vytautas Jonas Bakšys yra naujai kylanti muzikos žvaigždė ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių muzikos mylėtojų gyvenime. Jis daro doktoratą iš muzikos New Yorke ir tai rekordiniu laiku. Per porą su virš metų jis pasipuoš muzikos daktaro laipsniu šiais metais dar prieš Kalėdas. Be to, amerikiečių organizacija pripažino jį iškilia-

su Amerikos jaunuoliu 1985 m. — Outstanding Young Man of America 1985.

Tad šis puikus trejetukas atliko puikų koncertą. Daiva Mongirdaitė dainavo: Išdykęs rudėnėlį ir Išauš pavasaris — Br. Budriūno. Algis Grigas: Tamsiojoj naktelėj, Išėjo tėvelis, Oi, augin, augin ir Augo putinas. Visos — St. Šimkaus. Tada D. Mongirdaitė: Gėlių žiedai (iš op. "Dana"), Meilės rytas ir Poetas — Jul. Gaidelio. A. Grigas: Mar- no gintinė ir Vai, gražu, gražu — Al. Kačanausko ir Visur Tyla — J. Gruodžio. Duetu D. Mongirdaitė ir A. Grigas: Auksiniai lapai (iš operetės "Sidabrinė diena") — Br. Budriūno. Po pertraukos A. Grigas dainavo: Ūdrio daina (iš op. "Pilėnai") — Vyt Klovos ir Prologas (iš op. Pagliacci) — R. Leonevallo. D. Mongirdaitė: Deimantų arija (iš op. "Faust") — Ch. Gounod, Aš Saukiama Mimi ir Muze- nos valsas (iš op. "La Boheme") — G. Puccini. A. Grigas: O, atminimai (arija iš op. "I Lituani") — A. Ponchielli. D. Mongirdaitė: Vilija (iš op. "Linksmoji našlė") F. Lehar (dainavo angliškai), ir Il Bacio — Arditi — lietuviškai. D. Mongirdaitė ir A. Grigas: (iš op. La Traviata) — G. Verdi. Pianistas Vytautas J. Bakšys akompanavo solistam ir solo paskambino Paul Dukos kūrybos sonatą.

Tikrai buvo miela klausytis šio puikaus koncerto atliekamo mūsų jaunesnės kartos menininkų. Gausiai susirinkusi publika juos visus lydėjo ilgais plojimais.

Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis padėjojo menininkams Laisvės Varpo ir visų susirinkusių vardu už gražią programą ir puikų atlikimą. O kai dainuojant buvo paminėtas arijų vertėjas rašytojas Stasys Santvaras, tai irgi buvo sutiktas plojimais.

Tai tikrai buvo šviesi atgaiva rudėnėjančiame lietuviškos veiklos gyvenime.

Po koncertinės dalies buvo

vaišės, loterija ir gražus pabendravimas gyvenant dar šiltai dainos ir muzikos gražiai sukeltai jausmais.

Kodėl?

Kiekvieno Laisvės Varpo koncerto proga išleidžiama to koncerto programos knygutė, į kurią įtraukiama vis nauja informacija apie Laisvės Varpą ir darbo sąlygas, o taip pat įvairių organizacijų ir atskirų asmenų sveikinimai, koncerto rėmėjų sąrašai ir verslininkų skelbimai. Spalio 20 d. įvykusio 52-ro kultūrinio renginio programos knygutėje randame informaciją apie sunkumus gauti laiką radio stotyse, buv. Vilniaus operos solisto Stasio Liepo turiningą sveikinimą, Amerikos Lietuvių Tarybos, Tautos Fondo ir Lietuvių Fondo sveikinimus ir koncerto rėmėjų sąrašą, bet pasigedome JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos, o ypač Kultūros Tarybos sveikinimo.

Laisvės Varpas perduodamas Lietuvių Bendruomenės vardu. Ji atliekamas darbas sekmdieniais visuomeninio ir kultūrinio pobūdžio radijo programomis lietuvių ir anglų kalba, rengiamais aukštesnio lygio koncertais ir specialiomis radijo programomis anglų kalba įvairioms amerikiečių radijo stotims Vasario 16-sios ir Tragiškųjų bir-

zelio įvykių sukakties proga įskaitomas į Lietuvos Bendruomenės nuopelnus, o Lietuvių Bendruomenė neranda reikalo jos pasveikinti. Kodėl? Atrodo, kad bent LB kultūros Taryba turėtų tokį reikšmingą darbą ne tik sveikinti, bet dar parenti. Sakoma, kad kitos organizacijos rengiamam koncertui LB Taryba paskyrė stambią paramą. Jei tai tiesa, tai ji nesu- prantama Bostono ir apylinkės lietuviams.

Amerikos Lietuvių Taryba rašo savo sveikinime: "Malonu mums

(nukelta į 7 psl.)

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastad, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11411
WE DELIVER
296-4130

KVIEČIAME TALKON!

Darbinindas, minėdamas 70 metų sukaktį, kviečia skaitytojus į talką! Kaip būtų gražu, jei kiekvienas dabartinis Darbininko skaitytojas surastų po vieną naują skaitytoją. Nauji skaitytojai nuo užsakymo dienos tuoj pat pradės gauti Darbininką iki šių metų galo ir per visus 1986 metus (o taip pat ir 1986 m. kalendorių su dail. Č. Janušo viršeliu) tik už 12 dol.

Pasinaudokit šiuo papiginiu, užsakydami Darbininką jo dar neskaitytą draugui. Tai bus ir graži Kalėdinė dovana, kuri Jus primins kiekvieną 1986 metų savaitę. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

VARDAS ir PAVARDĖ.....
ADRESAS.....
Užsakau Darbininką kaip dovana:.....
Adresas.....

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg

Aktivas: 43 milijonai dolerių

KASOJE gaunamos paskolos, reguliarios santaupos, IRA ir kiti pelningi sertifikatai.

Reguliarių santaupų palūkanų kursas KASOJE šiuo metu 7%. Pilnas metų prieauglis 7.25%

Taupymo sertifikatų palūkanos nuo 7.15% iki 9.85%, pagal sumą ir terminą. IRA indelių palūkanos nuo 9.25 iki 10.25% pagal terminą.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

(atkelta iš 6 psl.)

pasveikinti Jus ir Jūsų vedamos Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinės Radijo Programos klausytojus, jau suorganizuotus 52-ąją savo renginį. Radijo bangomis siunčiamas lietuviškas žodis ir mūsų tautinės melodijos tai gaivinantis kraujas Jūsų apylinkės lietuviams. Savo laisvės Varpo skambėjimo ilgus dešimtmečius, palaikydami mūsų išeivijos patriotinį budrumą ir gaivindami Lietuvos išlaisvinimo viltis!

Tautos Fondas savo sveikinime rašo: "Sėkmės Laisvės Varpo ir jo vedėjų Petriui Viščiūniui tolimesnėje reikšmingoje veikloje, gaivinant lietuvių dvasią mūsų kultūrinėmis vertybėmis ir stiprinant ryšį padėti Lietuvai atgauti laisvę!"

Lietuvių Fondas taip kreipiasi: "Lietuvių Fondo vadovybė sveikina Laisvės Varpo pastabas išlaikyti lietuvių ir lietuvių kultūrinę tarpą. Jūsų kultūriniai renginiai ir gyvas lietuviškas žodis oro bangomis prisideda prie lietuvių išlaikymo ir telkia lietuvius į vieną šeimą."

Užklaustas, kodėl koncerto programos knygutėje nėra LB Krašto valdybos ir Kultūros

tarybos sveikinimo? Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis atsakė, kad jų sveikinimai negauti, o LB Visuomeninių Reikalų tarybos Jono Urbono sveikinimas gautas tada, kada koncerto programa jau buvo atspausdinta. Toliau užklaustas, ar Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba ir Kultūros taryba žinojo apie rengiamą koncertą? P. Viščinis pabrėžė, kad į tas institucijas buvo kreiptasi raštu, bet atsakymo negauta. Tai ir kyla klausimas, kodėl tebėra neatsakyta?

Iš Lietuvos vyčių veiklos
Lietuvos vyčių 17-tos kuopos veikla yra labai gyva. Kuopa yra gausi savo nariais. Turi 172 narius, kurie moka nario mokesčių.

Rugsėjo 22 turėjo išvyką į Pušų katedrą, N.H. Iš Bostono vyko pilnas autobusas. Buvo ir iš kitų kuopų. Katedroje mišias aukojo kun. Justinas Steponaitis iš Athol, Mass.

Rugsėjo 29 įvyko Naujosios Anglijos vyčių suvažiavimas Norwoode. Naujosios Anglijos vyčių pirmininku buvo išrinktas bostoniškis Albertas Jaritis.

Spalio 9 įvykusiame kuopos susirinkime vyko ir kuopos valdybos rinkimai. Pirmininku perrinktas Albertas Akule — ilgametis pirm. ir labai energingas visuose renginiuose. Be kitų reikalų, ten buvo keliamas OSI (Office of Special Investigation) veiklos klausimas. Buvo raginama reaguoti į tos įstaigos antikonstitucinę veiklą, o taip pat reaguoti

ti jeigu kur spaudoje, televizijoje ar radijo pranešimuose paminimas lietuvis ar Lietuvos vardas. Už blogus paminėjimus protestuoti, už gerus rašyti padėkas.

Spalio 13 vyko Naujosios Anglijos vyčių kultūrinis festivalis Maironio Parke Shrewsbury.

Vyčiai taip pat aktyviai padeda ruošti Šv. Petro parapijos bazarą, kuris vyks lapkričio 10 So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje.

Vyčių išvyka
Spalio 13, sekmadienį, Naujosios Anglijos Lietuvos vyčiai turėjo išvyką į Maironio Parką, Shrewsbury, Mass. Tą išvyką jie vadina "Cultural Festival".

Į Maironio Parką suvažiavo apie porą šimtų vyčių iš įvairių vietovių, nors pasitaikė labai lietinga ir negraži diena.

Mening programos dalį atliko Ona Valančius-Keley su dukra Pat iš New Haven, Conn. Jos gražiai dainavo įvairias lietuvių liaudies dainas, pritariamos kanklėmis. Buvo įteiktos

vyčių jaunimui tradicinės stipendijos "Scholarship", ką vyčiai daro kiekvienais metais. Apskr. vyčių dvasios vadui kun. Albinui Janiūnui buvo įteiktas Kristaus paveikslas, perjuostas tautine juosta.

Įvairios kuopos turėjo savo stalus su prekėmis, Gauti pinigai už parduotas prekes eina vyčių veiklos reikalams. Linksmai daliai buvo vaišės ir šokiai. Taip gražiai buvo praleista diena gražiojo bendrijoj.

Kai kitos organizacijos pritrūpti vis nyska, tai vyčiai ir toliau gražiai veikia.

Iš spaudos
Daily News rugsėjo 26 laiške "Silence on the East" R. O. Wehl iš Manhattan rašo: Esą, kai žinių tarnybos burnos saučia dėl Pietų Afrikos, tai esą būkim korektiški ir rezervuokime dalį energijos didesniai blogiui "the pervasive oppression, deprivation and exploitation of the peoples of Lithuania, Latvia, Estonia, Poland and parts of Finland", kurių žemės buvo aneksuotos Sovietų.

MASPETH, N.Y.

Prisimintas a.a. Jurgis Sirusas

Spalio 6, sekmadienį, pamaldom Apiešikimo parapijos, Brooklyn, N.Y., bažnyčioje buvo prisimintas prieš metus spalio 1 Flemington, N.J. dėl širdies atakos miręs agronomas Jurgis Sirusas.

Kaip ir daugelis to meto lietuvių velionis, atsiradęs JAV po antrojo pasaulinio karo, apsigyveno su šeima Brooklyne ir priklausė prie vietos Lietuvių tautinės sąjungos skyriaus. Jis buvo ne tik veiklus ir dosnus skyriaus narys, bet dažnai buvo renkamas ir į skyriaus valdybą. Prasivienęs įsigijo prie Flemington, N.J., stambų medelyną ir persikėlė ten gyventi. Kad ir toli gyvendamas nuo lietuvių telkinių, velionis gana dažnai lankydavo Brooklyne ar New Jersey vykstančius organizacijų pasitarimus ir įvairius renginius.

Dėl sveikatos pasitraukęs iš aktyvaus darbo, medelyną likvidavo ir kurį laiką spėjo pasidžiaugti ramesnių pensininko gyvenimu, bet ištikusi antroji širdies ataka nutraukė jo gyvenimą.

Velionio našlė Elena ir jų vaikai Danutė Svetakos, Saulius ir Vitalius su jų šeima spalio 6 už velionio sielą užprašė mišias, kurias aukojo velionio daug karčių lankytos Apiešikimo parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis. Vargonais grojo parapijos vargonininkas muzikas Viktoras Ralys. Aukas prie altoriaus atnešė velionio našlė Elena ir dukraitė Janė Sirusaitė. Pamokslą, primindamas velionio gerąsias savybes pasakė kun. J. Pakalniškis.

Mišiom pasibaigus, jų dalyviai buvo pakviesti vaišėm į Danutės ir James Svetakos rezidenciją Maspeth, N.Y. Čia susirinko abu sūnūs — Saulius ir Grigžina su dukrom Jane ir Dalia jų du sūnūs, studijuoją Virginijos universitete, negalėjo dalyvauti ir inž. Vitalius su Virginija ir kiti artimesnieji velionio idėjos draugai ir kiti giminės. Besivaišinant ir besidalyjant įvairiais įspūdziais išsitikimų, su velioniu, buvo praleista jaukioje aplinkoje keletas valandų.

K.J.

A.A. ALGIUI GRABNICKUI
mirus, užuojautą reiškiamo jo žmonai Mildai, dukroms Kristinai, Linai, sūnui Gintarui, mirusiojo teveliams ir artimiesiems.
P. ir A. Gudoniai
O. ir S. Kreičėnai
M. ir A. Verbylai
S. ir S. Vaskiai

A.A. ALGIRDUI GRABNICKUI
Floridoje staiga mirus, jo žmonai Mildai, vaikam Gintarui, Alinai, Kristinai ir jos vyriui, teveliam Marijai ir Zigmui Grabnickams, svogeriams Vaclovui, Edvardui, Stasiui ir Leonui Karmazinams ir jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą.
Gražina ir Vladas Binkėvičiai
Genutė ir Petras Šlapėliai
Paulina ir Vytautas Veršeliai

Australijoje tragiškai mirus
A.A. JANINAI SIKORSKIENEI-KARMAZINAITEI,
užuojautą reiškia jos seseriai Mildai, broliams Edvardui, Stasiui, Leonui ir jų šeimoms
S. ir S. Vaskiai
M. ir A. Verbylai
O. ir S. Kreičėnai

A.A. ONOS ZINKE-ZAJANKAUSKAITĖS PRISIMINIMUI
Lapkričio 14 sueina dveji metai, kaip mirė Ona Zajankauskaitė-Zinke. Nors dienos ir bėga skubiai, bet prisiminimai neturi laiko, — jie tokie ryškūs ir dabar. Mes negalime užmiršti jos gerumo ir švelnumo, jos kaip sesers ir tetos. Mes jos labai ir labai pasižadame.
Sesuo Marija
Broliukai — Pranas ir Ričardas

A.A. ALGIUI GRABNICKUI
staiga mirus, jo žmonai Mildai, visai jų šeimai ir kitiems artimiesiems reiškiamo nuosirdžią užuojautą ir drauge liūdime šio didelio ir netikėto skausmo valandoje.
Ganzikų šeima
Buffalo, N.Y.

A.A. VACLOVUI LUKOŠEVIČIUI
mirus, užuojautą reiškiamo jo žmonai Bronėi, dukrai Lilei Milukienei su šeima ir visiems artimiesiems.
Dr. Leonilė ir Juozas Giedraitis

A.A. VACLOVUI LUKOŠEVIČIUI
mirus, jo žmonai Bronėi, dukrai Lilei Milukienei su šeima ir giminėms gilią užuojautą reiškia
Gražina ir Vitalis Dragūnėvičiai

A.A. VACLOVUI LUKOŠEVIČIUI
mirus, nuosirdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai, dukrai Lilei Milukienei su šeima, giminėms ir kartu liūdime.
Dana ir Jonas Bilėnai

New Yorko Post, rugsėjo 23 straipsnyje "Tyrants stride world stage" Ray Kerrison rašo apie gražiai atėjantį rudenį, kada suvažiuos pasaulio vadai, politiniai povai bangomis iš viso pasaulio kraštų švęsti Jungtinių Tautų 40 metų sukakties. "Many of these so-called leaders are, in fact oppressors of the left and right, exploiters, thieves, charlatans and adventurers who will bury us in a tide of propaganda, polemics and hypocrisy". Toliau jis rašo, kad milijonai miršta bada, be medicinos pagalbos, milijonai yra užrakinti su grandinėmis ideologiniuose kalėjimuose. Rytų kalbės šiosios sovietų užsienių reikalų ministeris Eduard A. Shevardnadze. Jis atstovauja sistemai, kurioje mirtis, naikinimas žmonių vyksta nuo II-jo Pasaulinio karo pabaigos. Autorius paminia Afganistano, Pragos Budapešto, Estijos, Latvijos ir Lietuvos herojus, kurie priešinosi tai sovietų kankinimų politikai.

Toliau rašo apie Reagano ir Gorbačiovo numatomą susitikimą. Užgria Reagano laikyseną ir kaip Garbočiovas bijo, kad Amerika nori pasigaminti apsigynimo raketas, kad tada jis nebegalės nieko gąsdinti.

Straipsnis ilgas ir gerai paraštas. O pabaigoje rašoma, kad vieną dieną Rusijos žmonės nusikratys politiniais gangsteriais, kurie juos valdė per ilgus metus.

New Yorko Post rugsėjo 23 "Strictly for laughs" Joey Adams rašo, kad Reagano ir Gorbačiovo susitikimas būsis didesnis vaidinimas negu Abbott ir Costello. Esą, vargšas Ronnie, jam būv sunku išmokti kaip ištartį Konstantin Chernenko, o dabar nauja bėda Mikail Gorbačev. Pasitarime Reagan laikysis atominių raketų, tai reiškia, kad mes turime naudoti savo raketas prieš rusus ir prieš demokratų. Esą, jeigu Reagan

RENGINIAI

Lapkričio 9 Balfro 72-ro skyr. vakarienė Sandaros klube Brocktone.

Lapkričio 10 d. Šv. Petro parapijos bazaras So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje.

Lapkričio 16 Amerikos Liet. Piliiečių draugijos salėje So. Bostone rengiamas "Antrojo kaimo" iš Chicago pasirodymas. Rengėjai — Lietuviškos Skautybės Fondo valdyba.

Lapkričio 17 So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos ilgamečio pirmininko, o dabar garbės pirmininko Aleksandro Čapliko pagerbimo banketas draugijos salėje.

Lapkričio 24 Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje.

"Amber Holidays"
EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
Paskutinė šių metų ekskursija į LIETUVĄ išvyksta GRUODŽIO 26 D. — \$1440.00 (su įdomia NAUJŲJŲ METŲ programa Vilniuje)
Kelionės maršrutas: Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas, Helsinki
1986 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ PRASIDEDA KOVO 26 D. REGISTRUOJAME JAU DABAR.
Registracijos ir informacijos reikalui skambinkite: 1-800-722-1300 (Toll Free) iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 WEST BROADWAY, P.O. BOX 116 SOUTH BOSTON, MA 02127
Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutarkome dokumentus.
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways
Fast, convenient, private, safe, free!
That's what BANK-BY-MAIL is
Greitai, patogu, privati, saugi, nemokamai. Tai taupyimas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galima atlikti namie bet kurio laiku. Jūsų slaptą gavę, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinimą, kad jūsų pinigai būtų saugūs. Dėl lengvo taupyimo būdo per paštą skambinkit mums. Donohue 268-2568 arba rašyti adresu.

South Boston Savings Bank
ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

DARBININKAS

Redakcija . . . . . (718) 827-1352
Administr. . . . . (718) 827-1351

Spaustuvė . . . . . (718) 827-1350
Vienuolynas . . . . . (718) 235-5962
Vyskupas . . . . . (718) 827-7932
Salė (kor.) . . . . . (718) 827-9645
Salės adm. . . . . (718) 235-8386

Apreiškimo parapijos koncertas, skirtas remto fondui paremti, bus lapkričio 16 Kultūros Židinyje. Koncerto programą atliks kylanti solistė Marytė Bizinkauskaitė, Metropolitan operos konkurso finalistė. Sokiame gros Joe Thomas orkestras. Koncerto pradžia — 7 v.v.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventė bus paminėta lapkričio 24, sekmadienį. Paskaitą skaitys dr. Jonas Stiklorius, tautinius šokus šoks ansamblis Tryptinis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės. Programai vadovaus Vida Penikaitė. Paminėjimas bus Apreiškimo parapijos salėje tuoj po sumos.

Laisvės Žiburio rudens koncertas praėjo su pasisekimu, sutraukęs labai daug jaunimo. Išpūdingą programą atliko Toronto ansamblis Gintaras. Jis šoko ir dainavo. Platesnis aprašymas bus kitame Darbininko numeryje.

KASOS įstaiga šį seštadienį, lapkričio 9, dėl darbuotojų suvažiavimo Floridoje bus uždaryta. Lapkričio 11, 12 ir 14 įstaiga veiks iki 6 val., o lapkr. 13, trečiadienį, iki 8 val. vakaro. Po to įstaigos valandos vėl grįš į skelbiamą nusistovėjusią tvarką. Padėkos dieną, lapkričio 28, KASA bus uždaryta.

Z. Martinonytė, So. Boston, Mass., apmokėdama metinę Darbininko prenumeratą, jau keleri metai prideda ir auką spaudai stiprinti. Šiais metais gauta 66 dol. Geradarių administracija nuoširdžiai dėkoja.

Anicetas Simutis, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, spalio 29 dalyvavo Turkijos generalinio konsulo suruoštame priėmime Turkijos respublikos proklamavimo šešiasdešimts antrajai sukakčiai paminėti. Iš lietuvių taip pat dalyvavo Eglė ir Vytautas Dudėnai.

Antano Baranausko "Anykščių šilėlių" galima gauti Darbininko administracijoje. Tai yra gražus Romuvos leidyklos 1961 metais išleistas leidinys, gausiai dail. Prano Lapės iliustruotas, įraštas į kietus viršelius, apie poemos literatūrinę reikšmę rašo prof. Vincas Maciūnas, žodynėlių paruošė prof. Juozas Brazaitis, įrašta į kietus viršelius. Knyga tinka dovanom, ypač mokyklinio amžiaus jaunimui, nes ji gausiai iliustruota. Knygos kaina — 5 dol. Persiuntimui pridėti 1 dol.

SVEČIAI MAIRONIO LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

Lapkričio 2, seštadienį, Maironio lituanistinėje mokykloje lankėsi Bostono lituanistinės mokyklos mokiniai, iš viso 28. Ta proga buvo surengti trys prasmingi pašnekesiai: Gintaras Grušas iš Los Angeles, Calif., Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas, kalbėjo apie šios vasaros pabaltiečių laisvės žygiu Baltijos jūroje, dr. Ilona Marijošienė, iš New Haven, Conn. kalbėjo apie spaudos draudimą. Gintė Damušytė apie padėtį Lietuvoje. Svečiai paskui pasilikė ir dalyvavo Laisvės Žiburio radijo koncerte, kurio programą atliko Gintaro ansamblis iš Toronto.

K. Skobeika iš Woodhaven, N.Y., jau kelinti metai vietoj 15 dol. metinės Darbininko prenumeratos atsiunčia po 40 dol. spaudai paremti. Dosniam rėmėjui administracija dėkoja.

Gintaras Grušas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas, lapkričio 3 Apreiškimo parapijos salėje tuoj po pamaldų kalbėjo apie laisvės žygiu laivu Baltijos jūroje ir parodė apie 80 skaidrių. Šis pranešimas vyko didžiojoje salėje. Po programos visi persikėlė į žemutinę salę, kur buvo vaisės. Vaisės paruošė Marytė Shalins. Paruošė nemokamai ir visas gautas pajamas paukojo bažnyčios remto fondui. Gintaras Grušas dar vakar kalbėjo ta pačia tema Aušros Vartų parapijos salėje Manhattane, ten buvo susirinkę apie 50 žmonių. Čia paskaitą surengė Branduolio kultūros klubas.

Naujųjų Metų sutikimas Kultūros Židinyje nurošiamas. Apie tai praneša K. Židinio administracija.

Apreiškimo parapijos remto fondui Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopa paukojo 500 dol. Ji spalio 20 tos parapijos salėje surengė pietus, į kuriuos atsi-lankė gražus būsny svečių. Visų pietų pelną su priedu ir paukojo remto fondui. Si dovana sukėlė svečių entuziazmą, ir jie pažadėjo paaukoti: kun. V. Pikturna — 1000 dol., Marytė Shalins — 1000 dol., A. ir D. Samuščiai — 1000 dol., P. ir A. Petraičiai — 1000 dol. Po 500 dol. — p. Nutautai, Mr. ir Mrs. A. Janace, W. Kumeta. Po 250 dol. J. ir E. Andriūšiai, J. ir P. Jurkūnėnai. 200 dol. — K. Šventoraitienė. Po 100 dol. Mrs. K. Genevich, V. Simonaitienė, P. ir E. Baltrulioniai, T. Šlikiėnė, P. Antanaitis, V. Ralys ir Lukauskas — 50 dol.

Dail. Kęstučio Zapkaus paveikslas — plakatas yra pakabintas Metropolitan operos rūmuose, žemutiniame aukšte priešais plokštelių ir suvenyrų krautuvę. Plakatas didelio formato, ant jo žemai užspausdinta — Lincoln Center/List Art Posters. Plakatas sukurtas 1979 metais. Tokio pat dydžio galima gauti pirkti operos galerijos krautuvėje. Krautuvė yra išleidusi ir atviruko formato tą patį paveikslą. Po savo paveikslais dailininkas pasirašo Kes Zapkus.

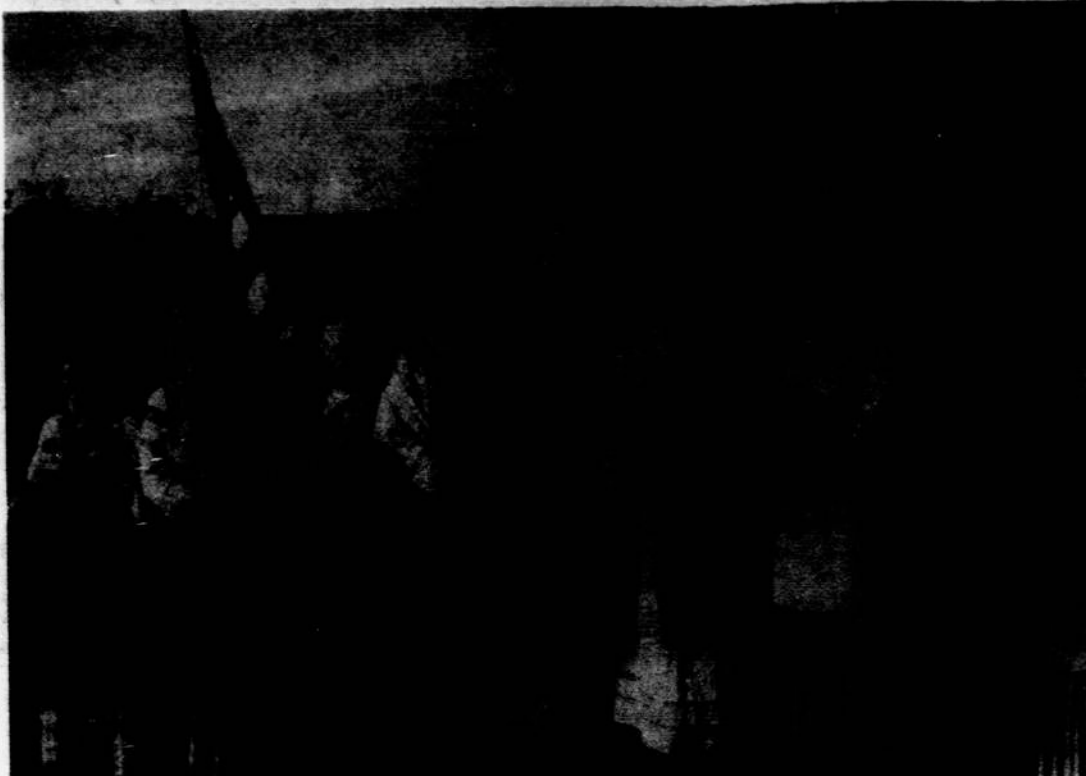
Dail. Kazimieras Žoromskis yra aprašytas knygoje "American Artists, an Illustrated Survey of Leading Contemporary Americans". Knyga suredagavo ir išleido Les Krantz, išleista šiais metais. Knyga labai gausiai iliustruota spalvotomis ir juoda balta reprodukcijomis. Dail. K. Žoromskio įdėta viena spalvota ir viena nespaltvota reprodukcija Spalvota reprodukcija yra iš jo dabartinio periodo, kur domi nuoja linijos, nespaltvota — iš jo plakatinių periodo, kai tapė nuplėštų plakatų lentas. Knygoje yra sutelkta gana daug amenkiečių dailininkų, kurie atstovauja įvairiausioms technikoms ir meno srovėm, nuo realizmo iki abstrakto.

Remkime tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių šešiomis kalbomis leidimą. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neuzmirškime Lietuvos Laisvės Izdo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Visos aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių. Aukos siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P.O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

Margaspalvių lietuviškais raštais juostų arba lietuviškų rankšluosčių galima įsigyti Darbininko spaudos kioske. Kaina su persiuntimu 20 dol. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Parduodami tautiniai drabužiai, gauti iš Lietuvos, maždaug 12 dydžio. Kaina prieinama. Skambinti 516 486 - 6663.

Išnuomojami trys kambariai Brooklyne dviem dirbantiems asmenim. Skambinti 827-0645.

Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, spalio 27 lankėsi Viešpaties Atsimainymo parapijos bažnyčioje Maspeth. Čia jį matome po pamaldų prie lietuviško kryžiaus. Iš k. Helen Zedar, Helen Jambor, Lottie Ulrich, prel. Pranas Bulovas, Jonas Adomėnas, vysk. Paulius Baltakis, OFM, Stella Stripeikis, Helen Matulionis ir Stasė Kraujelis. Nuotr. A. Kraujalis

Vyskupo Informacija — tuo vardu leidžiamas vysk. P. Baltakio, OFM, informacinis biuletenis. Praeitą savaitę pasirodė to biuletenio 3 numeris. Jis paskirtas krikščionybės jubiliejui. Pradžioje rašo pats vysk. P. Baltakis apie šį jubiliejų, toliau — Jubiliejinė malda, jubiliejaus vadovybės spausdinamas sutrumpintas J. Kavaliūno straipsnis — Lietuvos krikštas ir krikštytojai, skelbiami su jubiliejumi susiję konkursai ir taip pat skelbiamas vyskupo kelionių kalendorius.

Bridges biuletenio spalio mėnesio numeris jau išsiuntinėtis skaitytojams. Šiam biuleteniui numeriu panaudota daug nuotraukų iš naujos Tėv. Algimanto Kežio, SJ, knygos apie dabarties Lietuvą. Numeryje rašoma apie pabaltiečių laisvės žygių Baltijos kraštu, plaukiamą laivu. Toliau — slapta jaunimo organizacija ir naujas pagrindinio leidinys, Lietuvos vyčių veikla, jaunimas ir Lietuvos vyčiai, jaunimas okupuotoje Lietuvoje, Šiluvos Dievo Motinos stebuklas, Albertas Čižauskas rašo apie senąją bažnyčią, vėl grįžtama prie Algimanto Kežio knygos ir aprašo jo pasitraukimą iš Lietuvos, jo kelionę. Toliau rašoma apie OSI, spausdinamas rašytojo Marius Katiliškio vaizdelis apie nacių laikus Lietuvoje, Aleksandro Štromo apie žydus Lietuvoje, apie lietuviškų vardų reikšmę, Aušros stovykla, valgių gaminimo skyrius, skelbiami skaitytojų laiška ir aukos. Biuletenį leidžia Lietuvos Bendruomenė, administruoja Tėv. Petras Baniūnas, OFM, redaguoja Dėmi Jonaitienė, jai talkina Dalia Bulvičiūtė ir Edmundas Vaičiulis.

NAUJA PLOKŠTELE

Los Angeles vyrų kvartetas įdainavo 12 lietuviškų dainų: Suskyniau skynimą, Gaudžia trimitai, Jau žirgelis pabalnotas, Balnok, tėveli, Jūreivių maršas, Tėvynei, Valsas As-Dur, Polka, Aguona, Mano mažytė, Krantų gėlė, "Čičinsko" valsas. Kaina 10 dol.

Taip pat gaunamos plokštelės šių solistų: A. Grigo, R. Daurono, V. Noreikos, K. Petrausko. Visos po 10 dol. Kad liktum tu gyva — operų chorai su Lietuvos himnu — 15 dol. Persiuntimui pridedami 2 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Grazi kalėdinė dovana, kuri jus primins per ištisus 1986 metus, tai Bridges, Lietuvių Bendruomenės leidžiamas anglų kalba ir skiriamas lietuviškos spaudos nebeskaitantiems. Metinė prenumerata 7 dol. Užsakant dabar, bus pasiųsti ir š.m. lapkričio-gruodžio numeriai. Adresas: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PATERSON, N.J.

Lietuvos vyčiai dar vis gyvi Kad padidintų savo išdą ir kartu padėtų savo parapijai, katalikiškos organizacijos surengia įvairias pramogas, kartais vien tik paprastus pietus su pasižmonėjimu, pabendravimu. Patersono Lietuvos vyčiai savo paskutiniuose dvigujose susirinkimuose svarstė, ką jie galėtų surengti. Vien tik surengti kokius pie-

tus ir pasitenkinti vien tik namie gaminto maisto ar pyragų išpardavimu jie nenorėjo. Tai būtų jau per daug materialistiška. Jie norėjo duoti savo parengimo lankytojams ką nors daugiau.

Čia atėjo į pagalbą su savo pasiūlymais energinga valdybos narė Janė Mcizienė. Praėjusiam susirinkime ji jau pranešė, ką ji yra sukombinavusi. Ji susisieki su Pensylvanijos vyčiais ir užsipašė Nellie Byjoras, kuri yra taip pat veikli vyty, kad si atvyktų į Patersoną su savo įvairių tautinių dirbinių, lėlių ir gintaro rinkinių ir surengtų Patersono parodą. Patersono vyčiai taip pat prisidės prie tos parodos praturtinimo. Parodoje bus išstatyta net ir lietuviška sodyba su gyvenamuoju namu, kitais ūkiu trobesiais ir net su šuliniu su senoviška svirtimi. Bus taip pat rodomos lietuviškos skaidrės, ir N.J. tautinių šokių grupė pašoks kelis tautinius šokus.

Zinoma, ta proga nebus apsieita ir be pasivažiavimo. Po mišių bus duodami pietūs — namie gamintos dešros su kugeliu ir kopūstais, namie kepti pyragai ir kava. Maisto dalykų bus galima nusipirkti ir išsinešti namo. Bus galima nusipirkti taip pat ir gintaro ir kitų dirbinių. Visa tai vyks lapkričio 17, sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėje po 9 val. ir 10:30 val. mišių. Pagrindinė programa bus po antrųjų mišių. Įėjimas į parodą ir programą — nemokamas.

A. Ms.

Aktorių grupė, pasivadinti Arts Club Theatre, pastačiusi A. Škėmos "Pabudimą", dabar pastatė vengrišką komediją "The Play's the Thing", autorius Ferenc Molnar. Veikalą režisavo Linda Pakri (d.) Komedijoje vaidina ir lietuvis aktorius Arūnas Čiuberkis (k.) Veikalas vaidinamas nuo lapkričio 15 iki gruodžio 8 Courtyard Playhouse, 39 Grove St. New York, N.Y. Telefonas rezervacijai (212) 673 - 5636.

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJA RENGIA SUSITIKIMĄ SU

JŪRATE STATKUTE — DE ROSALES IR JOS KNYGOS PRISTATYMĄ

lapkričio 10, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinyje

Smuiku gros — JULIUS VEBLAITIS
Po programos — kavutė

Visi kviečiami atsilankyti

1985 M. LAPKRIČIO 16 D., ŠEŠTADIENI,
KULTŪROS ŽIDINYJE
341 HIGHLAND BLVD., BROOKLYN, N.Y.
APREIŠKIMO PARAPIJOS

METINIS KONCERTAS

Programoje dalyvauja:

sol. MARYTĖ BIZINKAUSKAITĖ

Koncerto pelnas skiriamas pradžia darbu - projektų parapijos bažnyčiai atnaujinti, besiruošiant paminėti Apreiškimo parapijos ateinančių deimantinį jubiliejų. Po koncerto bus puiki proga pasiūkti ir abiejose salėse pasivažiinti. Gros populiarus JOE THOMAS orkestras, linksminamas jaunuosius ir vyresniusius jiems pritaikyta šokių muzika.

Bilietus iš anksto galite įsigyti: parapijos raštineje, pas vargonininką Viktorą Raiį, Pr. Ažuoliūnė, M. Šalinskienė, Eug. Kezlenė ir kitus parapijos komiteto narius.

Auka — 10 dol.
Studentams — 5 dol.

Pradžią 7 val. vak.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti šioje iškilioje pramogoje ir paremti Apreiškimo parapijos planus ateičiai.

PARAPIJOS KLEBONAS IR TARYBA